

A-4068

Duplum

ANNA RAUDKATS

TALLINNA ÕPETAJATE SEMINAARI JA LINNA TÛTARLASTE KOMMERTS-GÛMNAASIUMI
VÕIMLEMISE ÕPETAJA

MÄNGUD

V

LAULUMÄNGUD NOORSOOLE
(RINGMÄNGUD)

TALLINN, 1927

Arch. ens.

31666

ANNA RAUDKATS

MÄNGUD

~~9566~~

V

LAULUMÄNGUD NOORSOOLE
(RINGMÄNGUD)

TALLINN, 1927

0

MÄNGUD

LAULUMÄNGUD NOORSOOL
MÄNGUD

2

A-4068

Eessõna.

Ringmängud on meil ja mujal meeeldi tarvitatud vahend noorsoo lõbustustes, ja seda õigusega: nad loovad kontakti seltskonna üksikute liigete vahel, pakuvad võimalust kas varjatud või otsekoheselt kujul omi tundeid ja sümpaatiid avaldada või ilmasüütut nalja teha ning sisaldavad mitmeskest kehalist tegevust, mis sünnib lõbuäratavalt laulu elustavas rütmis.

Käesolev kogu ringmänge tahab värskendada ja täiendada seda ala, mis meil võrdlemisi materjalikehv, pakkudes 43 uut mängu ja 3 marsilaulu.

Umbes pooled mängudest olen seadnud Eesti sõnade ja viiside järele, pooled olen laenanud võõrsilt. A gupärandite hulgas leidub nii üldiselt tuntud uuemaid kunstlaule kui ka rahvalaule ja -mänge. Kahjuks on viimaste arv võrdlemisi väike, sest mitmesugustel põhjustel olen senini ainult vähesel määral suutnud tutvuneda meie rikkalikude vanavara kogudega, kuid loodan seda tulevikus põhjalikumalt teha. — Mis puutub võõrsilt laenatud mängudesse, siis olen ammutanud peamiselt põhjamaa rahvaste allikatest, sest mainitud rahvad on laulumängude edenemis- ja arenemiskäigus alati sammu esirinnal ning nende tooted sel alal on meile omasemad ja vastuvõetavamad kui teiste rahvaste omad.

Tarvitatud teostest mainin eestkätt järgmised: V. Tamman, Eesti laul, Otto Hellgren, Sångelekar från Nääs I ja II, Ringlekar på Skansen utgivna av Nordiska Museet ja Anni Collan, Laululeikkejä.

Nii mängude kokkuseadmisel kui ka valikul on silmas peetud asjaolu, et nad on määratud tarvitamiseks suurematele hulkadele. Sellepärast on enam jagu mängu lihtsad ja

vähetuurilised, mis hõlbustab nende täitmist ja õpetamist piduõhtutel, koosviibimistel, väljasõitudel jne. Kuid olgu tähendatud, et mängude õige ja sulav täitmine kõige nende lihtsuse juures nõuab siiski teatud määral tööd ja harjutust, kuid see töö tasub end ära, sest püüe liigutusi ilusasti ja rütmikindlalt täita, õigel ajal tegevusse astuda, tuurid meeles pidada jne. arendab meid kehaliselt ja vaimliselt.

Loen oma meeldivaks kohuseks siinkohal tänu avaldada härra J. Oro'le ja kõigile teistele, kes tõlkisid võõrakeelsed laulud, prof. A. Topman'ile, kes mind aitas raamatu muusikalise külje korraldamisel ja härra K. Akel'ile, kes valmistas ülesvõtted.

Leidku raamat lahket vastuvõttu meie noortelt ning toogu neile kasu, huvi ja värskendust!

Anna Raudkats.

Tallinn, september 1927.

Mida tarvis silmas pidada mängides.

1. Et mängu pikema jututa käima panna või seda õpetada, peab keegi osavõtjaist, kes mängu hästi tunneb, võtma juhatuse enese peale.

2. Uute mängude läbivõtmisel õpetatakse esmalt sõnad, siis viis ja lõpuks tegevus.

3. Soovitav on, et kõik osavõtjad kindlasti teaks mitte ainult viit vaid ka sõnu, ja mängides kaasa laulaks. Laulda ei tarvitse täie häälega, sest on kaunis väsitav ühel ajal laulda ja kehaliigutusi teha. Ringmängud ei tohiks ka kesta liig kaua ühte soodu, vaid peaks vahelduma seltskondlikude mängudega või tantsuga.

4. Mängu tegevus peab sündima õiges ja kindlas rütmis, täielises kooskõlas muusikaga. Vales, ebakindlas rütmis sooritatud mäng kaotab terve oma väärtuse.

5. Mäng olgu ilmekas. Tuldagu enesest välja, elatagu kaasa laulu sõnadele, avaldatagu kehaliigutusi ja näoilmes rõõmu, kelmikust, naljatlemist, kuid tarvekorral ka õrnust, tõsidust!

6. Iga osavõtja katsugu täita liigutused võimalikult ilusasti ja puhtalt. Mängijail olgu alati hea rüht.

7. Rõhku tuleb panna ka üldpildi korralikkusele, hoolitsedes selle eest et, näiteks, ring alati oleks ümmargune, vahed üksikute paaride vahel ühetasased jne.

8. Et mäng ei avaldaks tervislikelt halba mõju, peetagu silmas järgmisi hügieenilisi nõudeid: a) ruumis, milles mängitakse, peab olema hea õhk; soojematel aastaegadel mängitagu väljas; b) mängijail olgu kerged, võimalikult kanda-deta või madalate kandadega jalanõud ja lahedad riided

Üldseletused.

Mängude seletustes esinevad numbrid sulgudes tähendavad nootide nummerdatud takte.

Joonistel tähendab märk \circ poissi, märk \wedge neidu.

Neiu seisab alati poisi paremal poolel kui teisiti ei määrata.

Võõras neiu on see, kes ringis seisab poisi vasakul poolel; võõras poiss seisab neiu paremal poolel.

Seesmine käsi on see, mis on paariseltsilisele lähemal; teine kutsutakse välimiseks. Sama seletus on maksev ka seesmise ja välimise jala kohta.

Käsikäes: üks käsi on paariseltsilise käes.

Käed kättes: mõlemad käed on kas eelseisva seltsilise või kõrvalseisvate seltsiliste kättes.

Paariseltsilisega kõrvuti seistes on neiu vasak käsi poisi paremas, välimised käed on mõlemil puusas või vabad.

Pilt 1.

Pilt 2.

Kui seesmised (ühendatud) käed on kõverdatud öla kõrgusele, kutsutakse seda poolpüstvõtteks, pilt 1.

Püstvõtte: umbes pea kõrgusele tõstetud käsi on paariseltsilise sama kõrgusele tõstetud käes, pilt 2.

Vöökohavõtte: poiss paneb mõlemad käed neiu vöökohale, neiu asetab käed poisi õlgadele, mõlemil käsi-varred sirged ja rüht hea, pilt 3.

Pilt 3.

Pilt 4.

Harilik (kinnine) tantsuvõtte: poisil on parem käsivars neiu vöökohal, neiu vasak käsi poisi paremal õlal ja parem käsi poisi vasakus käes.

Lahtine tantsuvõtte: poisi parem käsivars on neiu vöökohal, neiu vasak käsi poisi paremal õlal, teine käsi mõlemil puusas või ripub vabalt.

Süldvõtte: seistes vastamisi ühendavad paariseltsilised sirgetena kõrvale tõstetud käed nii, et poisi käed on allpool, pilt 4.

Õlgvõtte ringis või vastamisi seistes: käed kõrvalolijate või vastuolija õlgadel, käsivarred sirged.

Rõhk: jalga lüüakse vastu maad.

Käigusamme	} ei tarvitse kirjeldada.
Jooksusamme	
Polkasamme	
Valsisamme	

Vahetus- (voor-) samm on polkasamm pöördumisetä ja hüppeta.

Kõrvalsammud: varvastele tõustes astutakse vasaku (parema) jalaga samm kõrvale ning viiakse siis parem (vasak) jalg selle juurde.

Galopisammud tehakse nagu kõrvalsammud, ainult pool kiiremas tempos ja hüppel.

Hüppesammud tehakse $\frac{4}{4}$ taktis järgmiselt: esimesel taktiosal astub vasak jalg sammu; teisel taktiosal tehakse vasakul jalal väike hüpe ettepoole, kõverdades paremat põlve ette-ülespoole; kolmandal taktiosal astub parem jalg sammu, neljandal taktiosal hüpatakse paremal jalal vähe ettepoole kõverdades vasakut põlve ette-ülespoole jne.

Helju- (vaaru-) samm sooritetakse $\frac{3}{4}$ taktis järgmiselt: vasaku (parema) jalaga võetakse samm ette-kõrvale (1), parem (vasak) jalg pannakse risti selle ette ja tõustakse varvastele (2) ning tullakse varvastelt alla (3); siis parem (vasak) jalg astub sammu ette-kõrvale jne.

Kiikumissamm koosneb kahest sammust: ühest, mis tehakse ettepoole ja teisest, mis tehakse tahapoole: vasaku (parema) jalaga võetakse harilik samm ettepoole, viies keharaskuse üle sellele jalale, ning tõustakse ühtlasi varvastele, tõstes paremat (vasakut) säärt tahapoole; siis asetatakse maha parem (vasak) jalg, viiakse keharaskus sellele ning tõustakse paremal (vasakul) jalal varvastele, tõstes vasakut (paremat) säärt ettepoole.

Kõik muud sammud on seletatud ühenduses vastavate tantsudega.

Möödapäeva tähendab sihti, millises liigub kella osutis (seier), vastupäeva — vastupidist sihti.

Ühekordne ring: ringilised seisavad ühekordselt ringi piirjoonel, kõigil näod pöördud ringi keskkoha poole või vastu- (mööda-) päeva. Kui seistakse paarikaupa kõrvuti, hüütakse ühekordset ringi „kirjuks“, vastasel korral, see on siis, kui ringis võib asetuda ükskõik kuhu, on ühekordne ring lihtne.

Kahekordne ring: ringilised seisavad kahekordselt ringi piirjoonel, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod pöördud kas mööda- (vastu-) päeva või vastamisi, harvemini ringi keskkoha poole.

Mängijate asetamisel minnakse välja tavaliselt paarreast, millise moodustavad kõik osavõtjad asetudes paarikaupa üksteise taha keset saali, neiu poisi paremal poolel.

Kahekordne ring moodustatakse nii, et paarid käigusammudega liiguvad edasi vastupäeva seni kuni ring on suletud; keskmised ja tagumised paarid võtavad sealjuures vähe lühemad sammud kui harilikult.

Kirju ühekordne ring moodustatakse kahekordsest, nägudega vastupäeva pöördud ringist kas sel teel, et poiss, võttes kinni oma neiu käest, pöördub ise näoga ringi keskkoha poole ja juhhib ka neiu enese kõrvale (ringilistel on siis näod ringi keskkoha poole) või nii, et neiu asetub oma paariseltsilise ette (ringilistel on siis näod vastupäeva).

Lihtne ühekordne ring moodustatakse nii, et mängijad vabas järjekorras asetuvad ringi võttes kinni üksteise kätest, kõigil näod pöördud ringi keskkoha poole.

Ringid liiguvad kas mööda- või vastupäeva. Liikumissiht on ära tähendatud mängu kirjelduses. V-da grupi mängudes, millised sooritatakse lihtsas ühekordses ringis, sobib määrata, et ring liiguks vaheldamisi mööda- ja vastupäeva; tavaliselt vahetatakse sihti iga uue salmi algul või mängu kordamisel. Sisering või ringi sees olijad liiguvad alati välisringile vastupidises sihis.

Pöördumine paarikaupa käed kätes sooritatakse järgmiselt: poiss ja neiu asetuvad vastamisi, kuid mitte nägu näo vastu, vaid nii, et paremad õlad on vastamisi, ja ühendavad mõlemad käed tõstes need õla kõrgusele; mõlemil on sealjuures parem käsivars sirge, vasak kõverdatud, pilt 5. Nõnda liigutakse määratud sammudega mööda-

Pilt 5.

päeva. Sihti muutes sirutatakse, võtet vallandamata, vasak käsivars ja kõverdatakse parem ning asetatakse vasakud õlad vastamisi, mispeale viibimata jätkatakse pöördumist, nüüd juba vastupäeva.

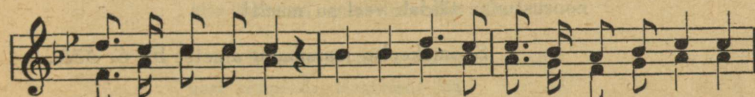
Kätlemine: osavõtjad, seistes paarikaupa vastamisi ringis, annavad paariseltsilisele parema käe ning lähevad siis edasi käigusammudega, poisid vastu-, neiud möödapäeva, kõik alates vasaku jalaga; esimesele vastutulijale ulatatakse vasak käsi, järgmisele parem jne. seni, kuni jõutakse esialgsele kohale või kuni kohatakse esialgset paariseltsilist.

I. Marsilaulud.

1. Mängima!

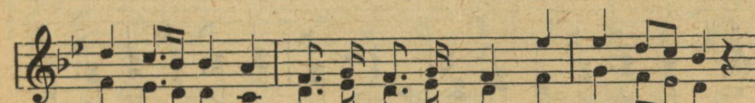
1. Män-gi - ma nüüd tul - ge võimsad me - hed, nei - du - de ja

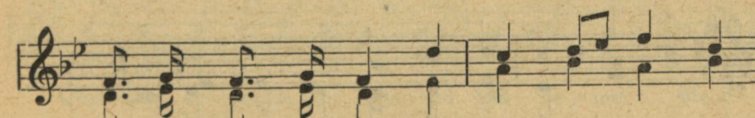
noo - ri - ku - te ring; män - gud ol - nud i - sa - i - sa e - hed,

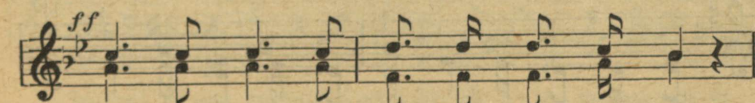
män - gu hel - ju - gu ka mei - e hing. Ter - vist sul - le, võim - lev

män - gu rah - vas, sä - ten - dav ja suur on si - nu siht.

Rõõm - sas jul - gu - ses sa o - led vah - vas,

or - ja - ik - kes - se ei paen - du piht.

2. Mängima, kes oled kurb ja murtud,
 vaevled igavuses üksinda;
 mängusõbrad pole iial kurtnud,
 nende reas leiad koha ka.
 Mängus ühinevad meie püüded,
 mängus ühine meil isamaa,
 mängus libisegu rõõmsad hüüded:
 Rahvas, lootusele ela sa!

3. Mängima, siin karastust me joome,
 päikse elavatelt kiiredelt;
 tööde tarvis värsket jõudu toome
 mängu, võimlemise lõbudelt.
 Mängu jumalannat pea kalliks,
 mured hirmutab ta eluteelt,
 hüüab sulle: Lähvad juuksed halliks,
 noorustunne täidab veel su meelt!

Soomekeelse marsilaulu ainetel *K. G. Sööt*.

2. Me palume päikese paistet.

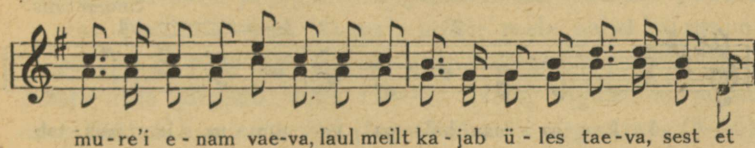

2. Meil tõuseb uus elujõud rahvas,
ja üksmeelse isamaatöös
lööb õitsema iludus, vahvus,
mis närtsind kord tumedas öös.

3. Ei mured või leida meis pinda,
sest rõõmude kaunimat õit
me tunneme asumas rinda,
kus säravas päikese võit.

3. Rändlaul.

2. Need metsad seal vägevvalt mühavad,
kui orelite mängu kajast kohavad.
Me unustame mured
nüüd kõik väiksed ja ka suured,
sest et metsad seal vägevvalt mühavad.

3. Nad naergu, need vanad ja targemad,
eks rännu teedel ole meie vahvamad?
Ja kelle laul küll kõlaks,
milles kostab rõkkav kevad',
kui me poleks ka rändudel vahvamad?

4. Oo inimen', jäta siis muremaa
ja seltsi noorte meelitava rõõmuga,
sest sinna käivad sammud,
kus on hiilg'vad kiirte ammud:
üles, seltsigem nooruse rõõmuga!

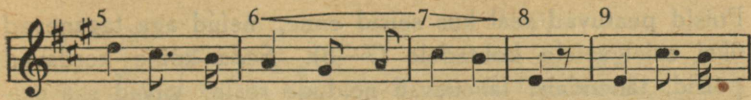
5. Et andke siis käed meile rutuga
ja õnnemaale tulge sammuga,
just nagu muinasjutus
meie kõnd seal matku lõpus
õnnemaale viib meid julge sammuga!

Soome keelest *L. Raudkepp.*

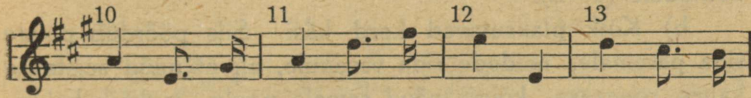
II. Mängud rühmades paariseltsilist vahetamata.

4. Isamaa hiilgava pinnala.

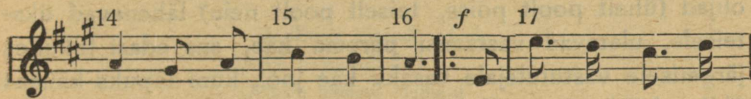

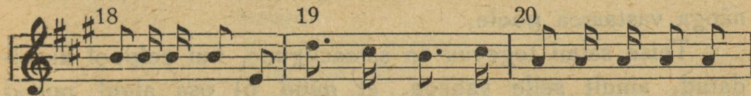
ko - du meil kau - ni - ke, kal - li - ke. I - sa - maa

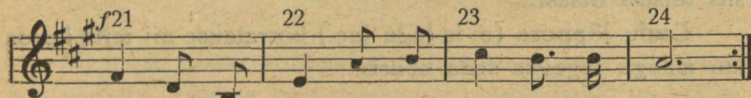
si - na - va vōl - vil - ta vaat - vad vil - ku - vad

koi - dud meil o - rus - se. Oi la la la la

la la la la, oi la la la la la la la la la,

ōit - se ja hal - jen - da eest - las - te maa!

2. Kukulind kaunisti kõrvu meil' kostab,
 äratab ülesse looduse.
 Helinal õhud ja hääled meil hüüdvad,
 helinal tungivad südame.
 Oi-la-la-la jne.

L. Koidula.

Mängijad seisavad vastamisi kahes reas, poisid ühes, neid teises, ridade vahet umbes viis sammu. Võte: rea-kaupa käed kättes poolpüstvõttega, äärmistel vaba käsi puusas.

a) Neidude rida läheneb poiste reale nelja käigusammuga (1—2) ning taganeb siis jälle esialgsele kohale, kuna poiste rida järgneb neile (3—4). Nüüd taganevad poisid oma kohtadele ning neid järgnevad neile sirges reas (5—6).

Poisid peatuvad seal kus seisid enne, neiud aga taganevad üksi esialgsetele kohtadele (7—8). Seda kõike kordavad poisid, tähendab: lähenevad neidude reale, viivad siis neidude rea jälle esialgsele kohale ning taganevad lõpuks oma kohtadele (1—8).

b) Kõik plaksutavad kord käsi. Siis pöördub poiste rida paremale, neidude rida vasakule, nii et nüüd seistakse kahes rongreas, kõigil näod samale poole, ja kõik hakkavad liikuma edasi lühikeste käigusammudega. Esimesed reasolijad (ühelt poolt poiss, teiselt poolt neiu) lähenevad üksteisele, ulatavad vastamisi parema käe, siis edasi liikudes järgmisele vastutulejale vasaku käe jne., kuni lõpuks käimas üldine käitlemine. Kui kõik vastasreas olijad on läbi käetlud kaks korda, peatutakse esialgsetel kohtadel pöördudes näoga vastasrea poole.

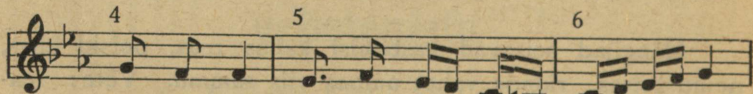
Teise salmi tegevus on samasugune, kui eelpool kirjeldatud, ainult selle vahega, et nüüd b) osa algul poisid pöörduvad vasakule, neiud paremale, ning käitlemine algab siis teisest otsast.

Laulu lõpposa (oi-la-la-la jne.) korratakse nii mitu korda kui mängu tegevus seda nõuab.

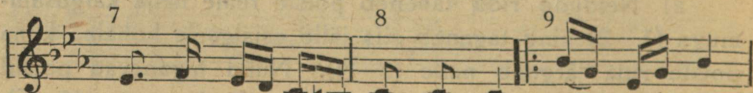
5. Edasi!

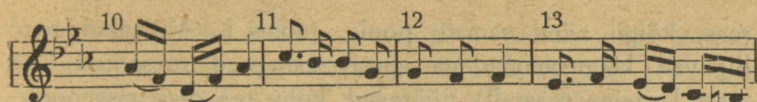
1. Ees-ti po-jad e - - da - si ast-ke o - mi

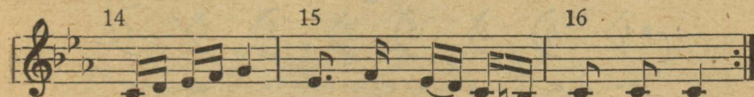
4 ra - da - sid! 5 Laul - ge röö - mu 6 loo - ja - le,

7 pi - du - päe - va 8 too - ja - le. 9 Li - pu - mees

ron - gi ees leh-vi-ta-gu lip - pu käes. Laul-des rõõ - mu

ra - da - sid, ees - ti po - jad, e - da - si!

2. Eesti tütreid, edasi
astke õnneradasid!
Õits'ge armsal isamaal
õnnistuseks igal a'al.
Kasvage,
kosuge,
armu päik'sel sirguge.
Käes õnneradasid,
eesti tütreid, edasi!

Esimene salm *C. R. Jakobson'ilt.*

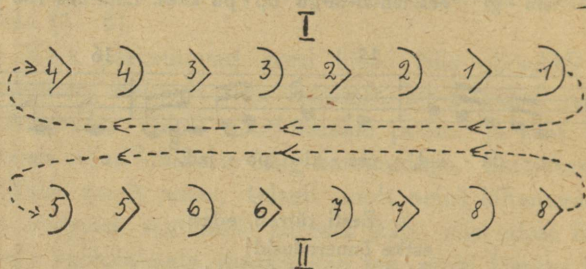
Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti — neiu poisi paremal poolel — kahes reas vastamisi; ridade vahet on umbes viis sammu. Võte: paarikaupa poolpüstvõte, äärmistel reasolijail („tiivameestel“) välimine käsi puusas.

I salm.

a) Mõlemad read lähenevad üksteisele nelja lühikese käigusammuga (1—2) ning taganevad siis jälle esialgsetele kohtadele (3—4). Sellejärel vahetavad nad kohad nii, et neiu esimesena läheb mööda vastutulevast paarist; uuel kohal juhib poiss, pöördudes ning võtet vallandamata, neiu poolringis vastupäeva, nii et nad lõpuks peatuvad olles nägudega teise rea poole, neiu poisi paremal poolel (3—4). Kõike eelmist korratakse, nii et lõpuks kõik jälle jõuavad esialgsetele kohtadele (5—8).

b) Käed lastakse lahti ning tehakse pöörd, rida I vasakule, rida II paremale, nii et nüüd seistakse kahes rong-

reas, kõigil näod samale poole, joonis I. Mõlemad read liiguvad käigusammudega edasi; esimesed reasolijad (üks reast I, teine reast II) pööravad kohe rea otsa sissepoole,

Joonis 1.

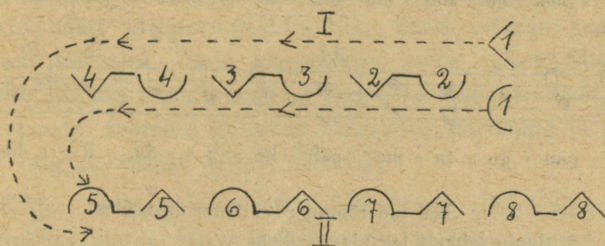
ühendavad üksteisele lähenedes seesmised käed poolpüst-võttega, panevad välimised käed puusa ning sammuvad siis kõrvuti edasi mööda tänavat. Samuti teeb iga paar kes edasiliikudes jõuab sinna, kust esimene paar pööras sissepoole (9–16). Kui hakatakse kordama viisi teist osa (taktid 9–16), laseb esimene paar käed lahti, kumbki paariseltsiline pöörab väljapoole ning sammub siis tagasi oma esialgsele kohale mööda seda teed, millisel liikus ennist tema rida (9–16). Viimasel taktil (sõnal „edasi“) pöörduvad kõik jälle nägudega sissepoole.

II salm.

a) Neiud kummagist reast lähevad nelja, tavalisest pikema käigusammuga vastasoleva poisi juurde, minnes üksteisest mööda paremat kätt, ning pöörduvad temaga käed kätes kord möödapäeva (1–2), mispeale lähevad samuti tagasi oma poiste juurde, kelledega pöörduvad vastupäeva (3–4). Poisid teevad omakord sedasama (5–8).

b) Äärmine paar rea I vasakult tiivalt asetub kõrvuti, pöördudes nägudega oma rea poole nii, et poiss jääb sisse, neiu väljapoole, joonis 2; seesmised käed on mõlemil ühendatud, välimised puusas. Nii liigub esimene paar edasi, tõstes ühendatud käed üle reasolijate peade, kes vähe kum-

marduvad. Kohe esimese paari järel hakkab samal kombel liikuma ka teine paar reast I, siis kolmas paar jne. Kui oma rida on käidud läbi, minnakse samuti üle rea II, poiss

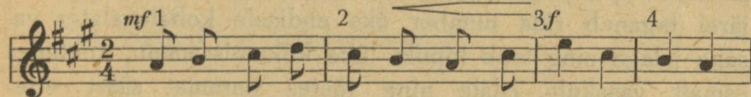

Joonis 2.

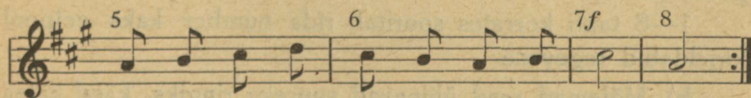
endiselt sees-, neiu väljaspool, ning lõpuks tagasi oma esialgsele kohale, kus asetatakse kõrvuti, näod teise rea poola, ning seistakse nii tuuri lõpuni. Niipea kui viimane paar reast I (joonisel paar nr. 4) on läinud üle rea II vasakpoolsel äärmise paari (nr. 5), tõuseb mainitud paar üles, pöörduv samuti kui eelkäijadki ning jätkab nende järel liikumist üle teiste reasolijate. Tuur lõpeb siis, kui viimane paar reast I (nr. 8) on jõudnud oma esialgsele kohale. 9—16 takti lauldakse läbi nii mitu korda kui mängu tegevus seda nõuab.

6. Üles, üles, hellad vennad!

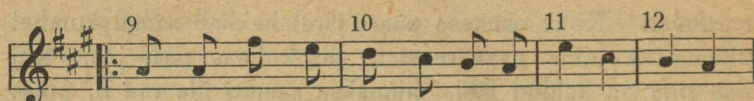
Eesti rahvaviis.

1. Ü - les, ü - les, hel - lad ven - nad, ü - les, ü - les!

sõi - da - me nüüd Sõõ - ru - mäe - le, ü - les!

Sääl me söö - me sös - te - ri - da, ü - les, ü - les!

pau - gu - ta - me päh - ke - li - - da, ü - - les!

2. ∴ Sääl me rõõmu rõkatame, üles, üles!
 laulu lahkelt laksutame, üles! ∴
 ∴ Sääl me meeled mesitsemas, üles, üles!
 südamed sääl süttinemas, üles! ∴

Rahvalaul.

Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti — neiu poisi paremal poolel — kahes rindreas vastamisi. Ridade vahet on umbes viis sammu. Üks rida tähendatakse ära number ühega, teine — number kahega. Võte: poolpüstvõte, äärmistel reasolijail välimine käsi puusas.

I salm.

a) Rida number üks läheneb, alates vasaku jalaga, nelja hariliku käigusammuga rea number kahele (1—2) n'ing teeb siis ühe kiikumissammu, toetudes esmalt vasakule jalale ning tõstes paremat säärt tahapoole, ja siis paremale jalale tõstes vasakut säärt ettepoole; ühendatud käed tõstetakse sealjuures eest üles ja langetatakse sama teed alla (3—4). Sellejärel taganeb rida number üks endisele kohale alates vasaku jalaga ning teeb lõpuks ühe kiikumissammu, toetudes esmalt vasakule jalale ning tõstes paremat säärt ettepoole, ja siis paremale jalale tõstes paremat säärt tahapoole (5—8).

1—8 takti korrates sooritab rida number kaks eelpool kirjeldatud tegevuse.

b) Mõlemad read ühinevad suureks ringiks, käed kättes poolpüstvõttega. Ringilised liiguvad möödapäeva nelja hari-

liku käigusammuga, alates vasaku jalaga (9—10) ning sooritavad siis, nägudega endiselt vastupäeva, ühe kiikumissammu, esmalt toetudes vasakule jalale ja tõstes paremat säärt sirgena tahapoole ning siis toetudes paremale jalale ja tõstes vasakut säärt ettepoole (11—12); käed viiakse sealjuures pehmelt kõrvale. Seda korratakse, selle vahega, et nüüd tehakse lõpuks ainult esimene pool kiikumissammust, kuna teise poole asemele tehakse täispöörd paremale ja viiakse vasak jalg paremast mööda (9—16).

Kõike eelmist korratakse, ainult et nüüd ring liigub vastupäeva alates parema jalaga ja kiikumissamme sooritades toetutakse esmalt paremale jalale; lõpuks tõmbub ring kaheks reaks, nii et nüüd jälle seistakse nii, nagu esimese tuuri algul (9—16).

II salm.

a) Mõlemate ridade neiud lähevad, alates parema jalaga, nelja sammuga vastasoleva poisi juurde (1—2), võtavad kinni oma parema käega tema paremast, ning mõlemad sooritavad vastamisi seistes ühe kiikumissammu, toetudes esmalt paremale jalale; ühtlasi tõstetakse ja langetatakse ühendatud käed (3—4). Siis teevad neiud täispöörde vasakule, mispeale nad lähevad oma paariseltsilise juurde, ulatavad temale parema käe ning teevad ühes temaga ühe samasuguse kiikumissammu, asetudes lõpuks väikese tiiruga oma poisi kõrvale (5—8).

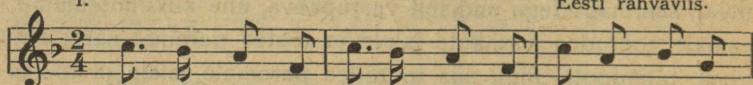
Seda kõike sooritavad omakord ka poisid (1—8).

b) Samuti kui esimese tuuri b).

7. Nukumäng.

Eesti rahvaviis.

I.

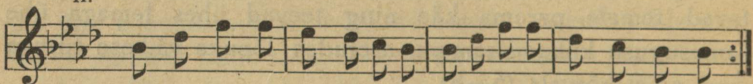

- a) 1. Läh - me nuk - ku eh - ti - mai - e, kul - da kä - gu
 2. E - hi, nuk - ku, ee - ri, nuk - ku, eh - i en - da
 3. Pe - se sil - mad sel - ge - ek - si, si - lu juuk - sed
 4. Rin - da pa - né suu - re sõ - le, kui see ku - u
 5. Kae - la hei - da hel - me - kor - ra, kui see kor - da
 6. Pä - he pa - ne lai - a pär - ja, kui see vih - ma
- b) 7. Jook - se, nuk - ku, jõu - a, nuk - ku, jook - se vir - ka
 8. Vei - di - ke - ne Võ - ru - maa - la, na - tu - ke - ne
 9. Nu - ku ko - ju kut - su - tak - se, ü - le ai - a
 10. Tu - le ko - ju, nu - ku - ke - ne, tu - le ko - ju,
 11. Tun - ne o - ma tu - le - vas - ta, oo - ta o - ma

kän - gis - - ta - ma. õi - ge - - e - ta.
 eh - te - - mi - le.
 si - le - - dak - si
 tae - va - - es - se
 ka - na - - mu - ne
 vi - ker - - kaa - ri.
 Vi - ru - - maa - la
 Nar - va - - maa - la!
 hõi - ga - - tak - se:
 tun - ne o - ma,

II.

- a) 12. Oh see nuk - ku vae - ne - lap - si, il - ma pea - ta pää - su - ke - ne,
 13. Ol' ei e - ma e - hi - ta - mas, ol' ei i - sa i - lus - ta - mas!
 14. Nu - ta, nu - ta, nu - ku - ke - ne, nu - ta, nu - ta, nuuksu, nuuk - su,
 15. A - la - ne al - la õl - ga - de, koo - le ä - ra ko - gu - nis - ti!
 16. Tõu - se ü - les, nu - ku - ke - ne, al - les e - ma, al - les i - sa,
 17. Al - les e - ma e - hi - ta - mas, al - les i - sa i - lus - ta - mas!
 (Esimesel viisil.)
- b) 18. Hüp - pa, nuk - ku, kar - ga, nuk - ku, jookse, nukku, jõu - a, nuk - ku,
 19. Li - pu - te - le sii - ba - si - da, so - pu - te - le sul - ge - si - da!
 20. Nuk - ku ko - ju kut - su - tak - se, ü - le ai - a hõi - ga - tak - se:
 21. Tu - le ko - ju, nuk - ku - ke - ne, tu - le ko - ju, tun - ne o - ma,
 22. Tun - ne o - ma tu - le - vas - ta, hoi - a o - ma

Osavõtjad, millistest pooled peavad olema poisid ja pooled neid, moodustavad lihtsa ühekordse ringi. 2—7

neidu (vastavalt osavõtjate arvule) lähevad ringi sisse ja sama palju poisse ringist välja.

I tuur.

a) Ringilised, hoides kinni üksteise kätest, liiguvad käigusammudega möödapäeva. Ringi sees olevad neid, „nukud“, seisavad esialgu tegevuseta, kuid kui lauldakse „pese silmad“ jne. kuni a) lõpuni, teevad nad kästud liigutusi.

b) Ringilised seisavad paigal, käed vabalt. Kohe b) algul, sõnal „jookse“, jooksevad ringi sees olevad neid sealte välja, ning väljaspool ringi asuvad poisid, kes siamaani seisid tegevuseta, hakkavad neid taga ajama, katsudes igaüks kinni püüda mõnda neidu; kuid see osutub tagajärjetuks, sest neid lippavad parajal silmapilgul ringi tagasi, ja sinna ei tohi poisid neile järgneda.

II tuur.

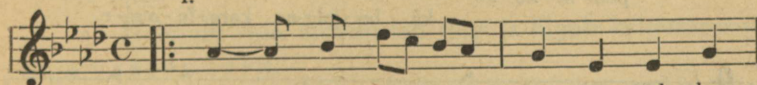
a) Ringilised käivad käed kättes vastupäeva. Nukud ringi sees teevad seda, mis neile kästakse: nutavad, langevad põlvili (sõnal „alane“) ja vajuvad lõpuks täiesti kokku (sõnal „koole“); sõnal „tõuse“ tõusevad nad taas põlvili, ning üsna püsti siis, kui teist korda lauldakse „alles ema“.

b) Sooritetakse samuti kui I tuuri b, ainult selle vahega, et nüüd neid end poistelt kinni lasevad püüda. Sel kombel moodustunud paarid asetuvad ringiliste hulka. Siis määratakse uued nukud ja uued püüdjad, ning mäng jätkub endiselt. Mängitakse seni, kuni kõik osavõtjad on leidnud enesele paariseltsilise.

8. Kosjamäng.

Eesti rahvaviiside ainetel.

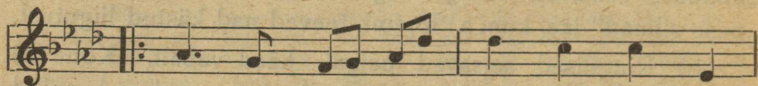
I.

a) Neidud:	{ O - leks mul	pei - gu	tea - ta - val - la
	{ Teek - - - sin	su - kad	säär - ta möö - da,
b) Poisid:	{ Vaat kus	me - hed	mis on meil - la
	{ Kul - - - da	meil on	kuu - e täi - si,

tea - ta - - val - la, tun - ta - - val - la,
 pee - ned sär - gid pih - ta möö - da.
 poi - sid mei - e poo - le peal - la!
 hõ - be - - da - da hõl - - ma täi - si.

c) Neiud: { On's need me - hed mis on meil - la,
 { I - - lu - - sa - - mad mei - - e hii - red
 d) Poisid: { Ho - bu ees - sa kui see os - - ja,
 { Täk - ku ees - sa kui see täh - ti,

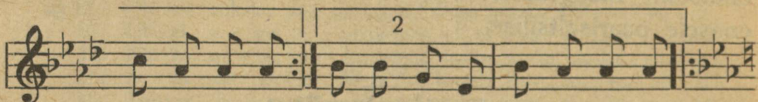

{ poi - sid mei - e kü - - la peal - la!
 { kui need mei - e noo - red poi - sid!
 { ruu - na ees - sa kui see roo - si.
 { mä - ra ees kui män - gu - kan - ni.

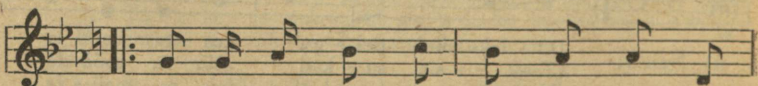
II.

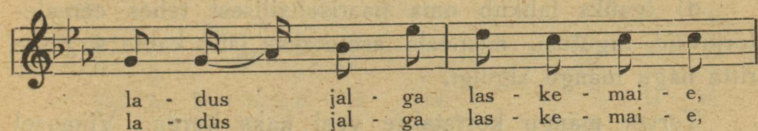
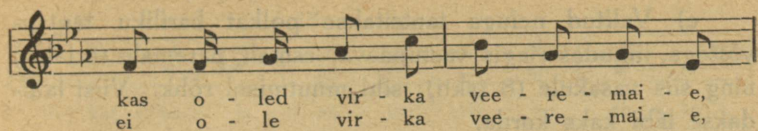
a) Neiud: { Siin on nei - ud noo - ru - ke - sed kir - ju - pi - had
 { Nad on tar - gad tant - si - mai - e,
 b) Poisid: { Nei - u - ke - ne noo - ru - ke - ne, kir - ju - pih - ta
 { Tu - le, nei - u, tant - si - mai - e,

pee - ni - ke - sed nad on vir - gad vee - re - mai - e
 pee - ni - ke - ne kä - be - jal - ne karg - le - mai - e

c) Kõik: Kas o - led tar - ka tant - si - - mai - e,
 d) Ei o - - le tar - ka tant - si - - mai - e,

Rahvalaulu ainetel.

Osavõtjad seisavad vastamisi kahes sirges reas, neiid ühes, poisid teises; ridade vahet on umbes kümme sammu. Kindlat paariseltsilist ei ole, kuid neidude arv peab vastama poiste arvule. Reasolijate käed on ühendatud poolpüstvõttega, äärmistel käed puusas.

I tuur.

a) Neidude rida, väljendades kelmikust ja mänglemist, läheneb kaheksa käigusammuga poiste reale ning taganeb siis samuti esialgsele kohale.

b) Siis lähenevad poisid kaheksa käigusammuga sirges reas uhkelt ja kiitlevalt neidudele ning taganevad samuti oma kohtadele.

c) Samuti kui a, ainult et nüüd neiid väljendavad pilget.

d) Samuti kui b.

II tuur.

a) Neidude rida moodustab ringi ja liigub käigusammudega vastupäeva.

b) Neidude ring peatub. Poisid, kes a) kestel seisid paigal sirges reas, lähenevad nüüd neidude ringile ning valivad enesele igaüks ühe neiu.

c) Valitud neiega tantsitakse polkat hariliku tantsuvõttega, liikudes ringis vastupäeva, esmalt paremale (8 takti) ning siis vasakule (8 takti); sihi muutmisel rõhk. Viisi lauldakse läbi kaks korda.

d) Igaüks lahkub oma paariseltsilisest tehes eemale-tõrjuvaid liigutusi, mispeale asetatakse jälle kahte sirgesse ritta nagu mängu algulgi.

Tervet mängu korratakse veel kaks korda. Viimasel (kolmandal) korral lauldakse d-osas:

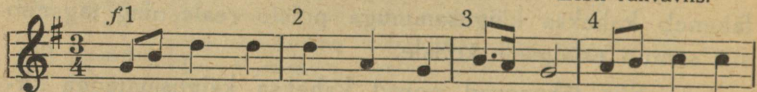
Küll oled tarka tantsimaie,
küll oled virka veeremaie,
ladus jalga laskemaie —
nüüd saad minu omakeseks!

ning käiakse sealjuures valitud neiega ringis vastupäeva lah-tise tantsuvõttega. Sellega lõpeb mäng.

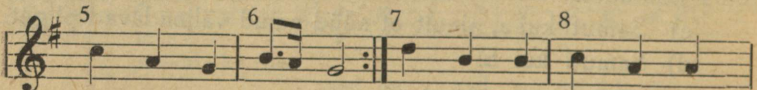
Tä h e n d u s: Kosjamängule võib otsekohe järgneda mõni tants või teine mäng, mis vajab asetumist kahekord-sesse ringi.

9. Oh seda elu ja õnne!

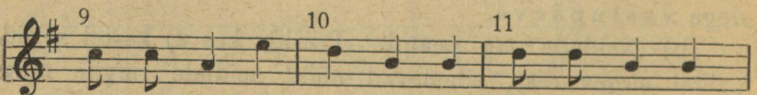
Eesti rahvaviis.

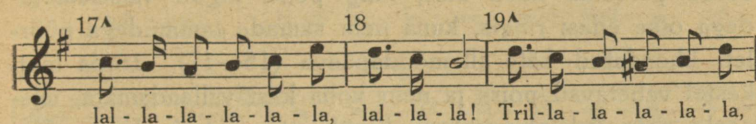
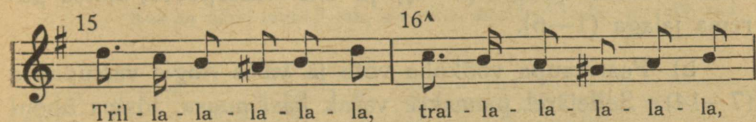
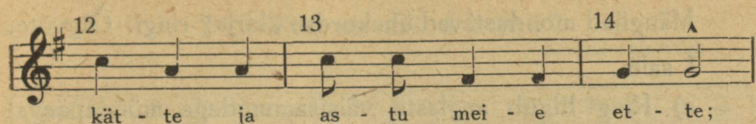
1. { Oh se - da e - lu ja õn - ne, oh se - da
Oh se - da lus - ti ja rõõ - mu, to-ru-pill kui

{ pi - du ja põl - ve! Tril - lal - la, tral - lal - la,
{ kut - sub meid tants - ma!

pa - ne pul - ma jalg al - la, võ - ta pill siis

2. Sinul on küll ilusad silmad,
minul on veel haledam süda.
Käte pääl sind tahan ma kanda,
magust musu sulle ka anda!

Kas kodu parem, kes kodu näeb,
kes kodu kuuleb, mis süda luuleb!
Tril-la-la-la-la-la jne.

3. Sinisukka meistrime' poega,
punapärga talume' tütar,
:; neist saab siis viimaks üks paar :;

Uh-tсах-tsa, tral-la-la oleksin mina
selle kena neiu armas, kallid peiu!

4. Ilust pulma pilli ja laulu
lõbust mängu, nalja ja tralli!
Seda lõbu, lusti ja rõõmu,
kaerajaani, tuljakutantsu!

Hiir hüppas, kass kargas, vana karu löi trummi,
kirk aknast jälja, nahkpüksid jalga!
Tril-la-la-la-la-la jne.

Rahvalaul.

Mängijad moodustavad ühekordse „kirju“ ringi. Õlgvõte.

I salm.

a) Ring liigub aeglaste valsisammudega möödapäeva, alates vasaku jalaga (2—6), ja siis vastupäeva, alates parema jalaga (1—6).

b) Paarikaupa vöökoha võte ja valss ringis vastupäeva (7—14). Sellejärel pannakse vasak käsi puusa, tõstes ühendatud paremad käed üles, ning poiss liigub valsisammudega otse edasi ringis, kuna neiu samade sammudega pöörleb ühendatud käte all möödapäeva (15—17). 18-da takti kestel vahetavad poiss ja neiu koha käsi vallandamata, mispeale neiu valsisammudega liigub otse edasi, kuna poiss pöörleb ühendatud käte all; viimase takti kestel vahetatakse jälle kohad, nii et igaüks jõuab tagasi esialgsele kohale (19—22).

II salm.

a) Poisid, käed puusas, teevad kaksteistkümmend valsisammu paigal, kordamööda vasakule ja paremale. Neiud moodustavad sees õlgvõttega vähema ringi, mis liigub valsisammudega mööda- (1—6) ja vastupäeva (1—6).

b) Nagu I-se salmi b (11—22).

III salm.

a) Neiud seisavad paigal, kuna poisid toimivad samuti nagu eelmises tuuris neiud (1—6 ;:).

b) Nagu I-se salmi b (11—22).

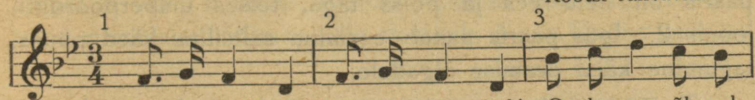
IV salm.

Suur ring õlgvõttega, nagu I-ses salmiski. Ring „lööb kokku“ valsisammudega esmalt pikki pörandat (1—3), taganedes sellejärel esialgsetele kohtadele (4—6), ning siis samuti põiki pörandat (1—6).

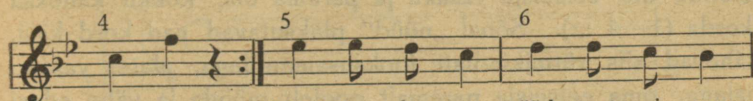
b) Nagu I-se salmi b (11—22).

10. Kas sa näed mind?

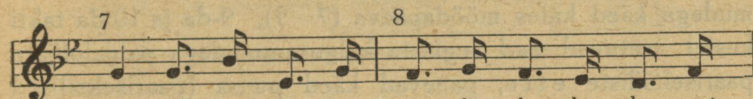
Rootsi rahvaviis.

Kas sa näed mind? Jah, ma näen sind! O - le - me sõb-rad

juh - hei! Nüüd lau - la - me, nüüd tant - si - me,

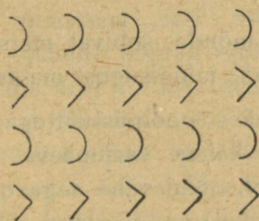

tral - la - la - la - la - la - la - la - la, sest

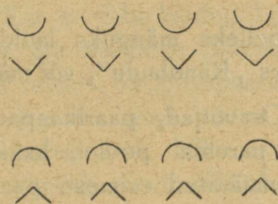

ke - va - de on tul - nud!

Mängijad asetuvad paarikaupa keset saali, üks paar teise taga, ning marsivad siis edasi, minnes lahku ühes saali otsas paarikaupa ja ühinedes teises nelikuteks; nelikud pea-

Joonis 1.

Joonis 2.

tuvad keset saali umbes kahe sammu kaugusel üksteisest, joonis 1. Sellejärel nihkuvad paarid kahe kõrvalsammuga üksteisest vasakule ja paremale, mispeale kõik pöörduvad nägudega saali keskkoha poole. Nüüd seistakse kahe paari

kaupa vastamisi, paaride vahet umbes neli sammu; ühes paaris on neiu ees ja poiss taga, teises ümberpöördukt, joonis 2. Igas paaris paneb eesmine seltsiline käed puusa, tagumine käed eesmise õlgadele.

Tagumised igas paaris vaatavad üksteisele otsa kordamööda üle eelseisja vasaku ja parema õla, kokku kaheksa korda (1—4 :.). Sõnal „nüüd“ plaksutavad nad kord käsi, lähevad siis rütmikindlate jooksusammudega, alates vasaku jalaga, oma eelseisja paremalt poolelt mööda ja vähe edasi ridade keskkohale (5—6) ning pöörduvad seal samade sammudega käed kättes möödapäeva (7—9). 9-da ja 10-da takti kestel asetuvad nad aeglase käigusammudega paigalolijate paariseltsiliste ette, panevad käed puusa (paariseltsilised panevad käed nende õlgadele) ning seisavad nii laulu lõpuni. Siis korratakse mängu, kuid nüüd on tegevuses need osavõtjad, kes enne seda seisid vagusi, kuna endised tegelased seisavad paigal nende ees.

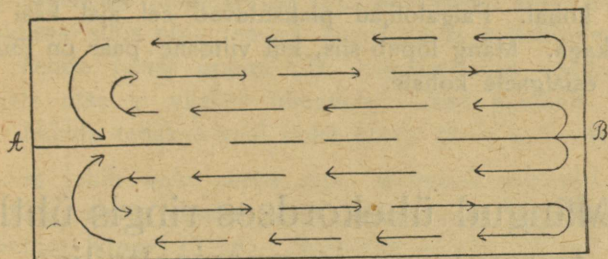
Tähendus: Sel ajal kui paariseltsiline pöördukt ridade keskkohal, astub paigalolija ühe sammu tahapoole, nii et ridade vahet on alati umbes neli sammu.

11. Marssides.

Selleks mänguks lauldakse mõnda sobivat marsilaulu, näiteks „Rändlaulu“, või mängitakse mingisugust marssi.

Osavõtjad, paarikaupa käsikäes poolpüstvõttega, neiu poisi paremal poolel, hakkavad käima vastupäeva ümber saali määratud esimese paari järel. Kui vähe aega on käidud, nii et kõik osavõtta soovijad on jõudnud ühineda üldise ringkäiguga, marsib esimene paar, seiratud teistest, joonel A—B üles keset pörandat, alates A-st, vaata joonist. B kohal pööravad poisid ära vasakule, neiud paremale, ja kõik liiguvad poolringis ümber saali A kohale. (Kui osavõtjate arv on suur, peab see sündima nii, nagu näha joonisel). Jõudes A kohale, võtab igaüks kinni oma paariseltsi-

lise käest poolpüstvõttega ja marsib temaga uuesti üles
joonel A—B. B kohal pöörab esimene paar ära vasakule,
teine paremale, kolmas jälle vasakule jne. Jõudes seekord

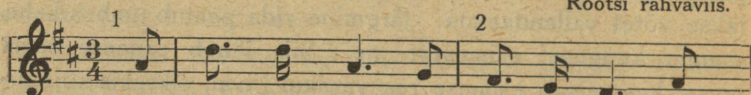
A kohale, moodustavad esimene ja teine paar ühe rea, kolmas ja neljas — teise jne.; kõik neli reasolijat ühendavad käed poolpüstvõttega. Kui esimene rida jõuab B kohale, peatatakse võtet vallandamata. Järgmine rida peatub umbes kahe sammu kaugusel esimesest jne. Siis läheb esimese paari poiss, kes seisab esimese rea vasakul tiival, siksakis kõikide ridade vahalt läbi, tõmmates tervet esimest rida ussina enese järel. Teised read ühinevad üksteise järel ussiga, kusjuures silmas tuleb pidada, et ühinemine sünnib alati vasakul tiival sel teel, et vasak tiivamees võtab kinni selle neiu käest, kes liigub viimasena „ussi“ sabas. Kui on läbi käidud kõikide ridade vahel, pöörab eestvedaja ära vasakule (kui ridasid on paaris arv) või paremale (kui ridasid on mittepaaris arv) ja hakkab liikuma vastu- (mööda-) päeva ringi ümber saali, tõmmates endiselt ussi kättpidi enese järel. Vähe maa tagant peatub esimene paar omavahelist võtet vallandamata, poisil ja neiu pöörduvad nägudega vastamisi, nii et nüüd poisil on selg, neiu nägu saali keskkoha poole, ning tõstavad üles ühendatud käed (poisil parem, neiu vasak). Sellest värvast läheb läbi teine paar, moodustades kohe sellejärel omakord värava jne. Selkombel kasvab väravate arv, ja viimati tekib ringi ümber saali terve tunnel, millest läbi poeb järeltulev osa ussist. Kui kõik on läbi käinud väravaist,

lasevad paariseltsilised käed lahti ning astuvad lühikese sammu tahapoole. Moodustunud tänavat mööda tantsib esimene paar galoppi, seiratud teisest, kolmandast jne. Iga paar tantsib kord ringi ümber saali ning peatub siis esialgsel kohal. Paigalolijad plaksutavad sel ajal käsi taktis muusikaga. Mäng lõpeb siis, kui viimane paar on jõudnud tagasi esialgsele kohale.

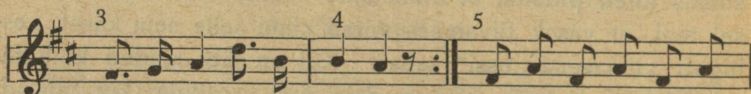
III. Mängud ühekordses ringis ühtlase tegevusega ja paariseltsilise vahetusega.

12. Heljumäng.

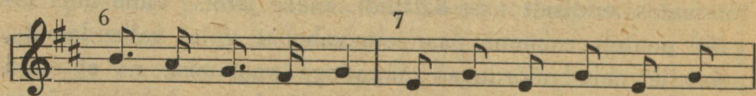
Rootsi rahvaviis.

1 Kas hel - ju - da siin ta - had sa nüüd
2 Jah, lau - lu - ga küll ih - kan ma nüüd

3 lau - lu - la mi - nu selt-sis?
4 hel - ju - da si - nu selt-sis. 5 Hel-ju, hel-ju, hel-ju,

6 hel - ju. hel - ju, hei! 7 hel - ju, hel - ju, hel - ju,

8 hel-ju, hel-ju, hei! 9 hei, ma hel-jun lau-lu 10 lain-tel.

Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti ühekordses ringis, kõigil käed ühendatud poolpüstvõttega.

Paariseltsilised, pöördues varvastel pooleldi vastamisi, teevad üksteisele kummarduse (1), pöörduvad siis varvastel vastupidises sihis ning teevad kummarduse seltsilisele, kes seisab nende teisel poolel (2); kummardades vaadatakse üksteisele otsa ja viiakse ühendatud käed pehmelt välja-poole. Nõnda tehakse veel kolm korda (3—4 ja 1—4).

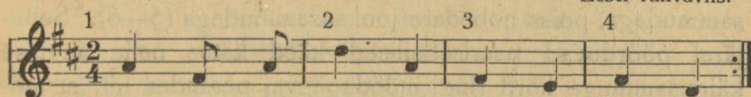
Poiss juhhib neiu enese ette, mõlemad panevad käed puusa ning, alates vasaku jalaga, teevad kaksteistkümmend jalavahetust hüppel (5—8). Sellejärel pöörduvad nad käed kätes kord ringi möödapäeva (9—10), peatudes nii, et neiu jääb oma paarimehe vasakule poolele; poiss saab nüüd paariseltsiliseks selle neiu, kes enne seda oli paaris parempoolse poisiga.

Mäng jätkub ülalkirjeldatud viisil. Kui osavõtjaid ei ole liig palju, võib mängida seni, kuni kokku saadakse oma esialgse paariseltsilisega.

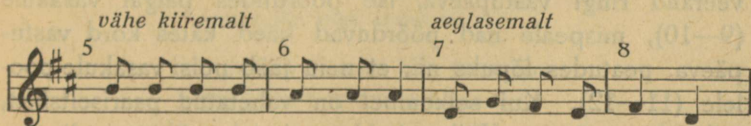
Kitsastes ruumes võivad mängijad asetuda ka kahte kontsentrilisse ringi, millistest seesmine on välimisest vähem umbes ühe kolmandiku võrra.

13. Naabri Mari.

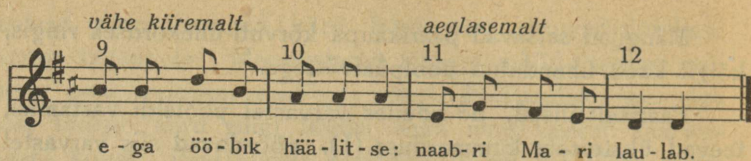
Eesti rahvaviis.

1. {Kuu - la kuis naab - ri Ma - ri lau - lab,
(nõn - da et öö - bik te - da kuu - lab,

ei nii lõ - o lõõ - rit - se, naab-ri Ma-ri lau - lab,

2. Mehed kõik jäävad mõnutsema,
naised ei hakka sõnutsema:
kõik nad tah'vad kuulata,
naabri Mari laulab,
himu ühes hõisata,
naabri Mari laulab.

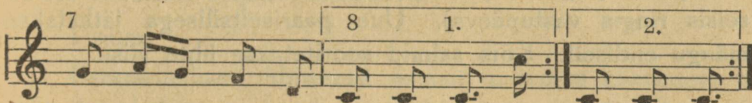
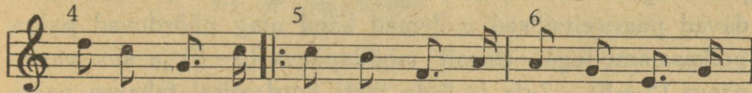
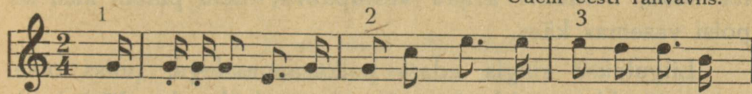
3. Lõbusat naabri Marist neiu
loodavad mõrsjeks saada peiud,
et saaks koju linnuk'se,
kes nii kaunilt laulab,
korjab hingest pinnuk'se,
sest et ikka laulab.

Rahvalaul.

Mängijad seisavad paarikaupa ühekordses ringis, kõigil käed kätes. Liigutakse harilikkude käigusammudega möödapäeva, alates vasaku jalaga (1—4 ;:). Siis lastakse lahti käsi, mis on võõra paari poolne, ja neiu, pöördudes paigal paremale, keerutab poissi kättpidi kolmveerand ringi enese ümber möödapäeva, mispeale mõlemad peatuvad nägudega vastamisi nii, et poisil on vasak, neiu parem külge ringi keskkoha poole; neiu sooritab keerutuse aeglase käigusammudega, poiss nobedate jooksusammudega (5—6). Sellejärel pöörduvad paariseltsilised käed kätes nelja aeglase käigusammuga kord ringi möödapäeva, peatudes nii, et mõlemil on näod ringi keskkoha poole, neiu vasak käsi poisi paremas (7—8). Siis keerutab poiss neiu kättpidi kolmveerand ringi vastupäeva, ise pöördudes paigal vasakule (9—10), mispeale nad pöörduvad käed kätes kord vastupäeva, peatudes lõpuks nii, et neiu jääb poisi vasakule poolele (11—12). Kui selkombel on vahetatud paariseltsilist, jätkatakse mängu. Kõik salmid sooritatakse ühtemoodi.

14. Ei meremees võta noorelt naist.

Uuem eesti rahvaviis.

lah - kub vars - ti

ko - du - maist.

2. Laev lendab merel nagu lind,
et valges vahus tema rind.

3. Küll imelik on meistri töö,
ei lained laeva ümber lõõ.

4. Ehk viltu vajub laeva mast,
ei jagu saa torm siiski t'ast.

5. Ma sõitnud olen Soomemaal
ja koguni kord Rootsi ra'al.

6. Ka Kuuramaal ma olen käind,
ja Saksamaadki ära näind.

7. Mul tuttav on ka Taani tee
ja Inglis taga Saksa vee.

8. Kuid pruuti ma ei unusta,
sest mulle väga armas ta.

9. Kui ükskord koju jõuan ma,
siis pulmad teeme rõõmuga.

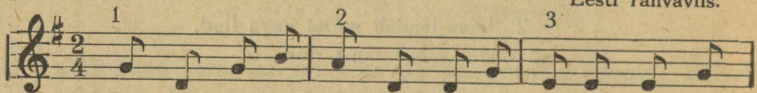
Uuem rahvalaul.

Seistakse paari kaupa vastamisi ühekordses ringis, pois-
tel näod, neidudel seljad vastupäeva; neiu parem käsi on
poisi vasemas käes.

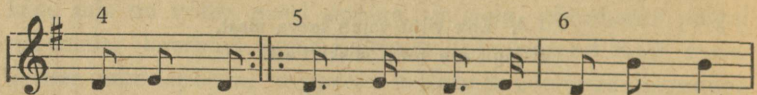
Liigutakse ringis edasi polkasammudega, poiss otse,
neiu pööreldes möödapäeva ülestõstetud ühendatud käte all;
poiss algab vasema, neiu parema jalaga (1—4). Siis ühen-
davad paariselt silised mõlemad käed ning pöörduvad paigal
polkasammudega, esmalt möödapäeva (5—8) ja siis vastu-
päeva (5—8). 7-da ja 8-da takti kordamisel tehakse paari-
selt silise vahetus nii, et neiu liigub kahe polkasammuga edasi
vastupäeva järgmise poisi juure, asetudes tema vastu (poiss
seisis ringis vastupäeva). Uue paariselt silisega jätkatakse
mängu endiselt. Kõik salmid sooritetakse ühte viisi.

15. Vaikne kena tammekene.

Eesti rahvaviis.

1. Vaik - ne ke - na tam - me - ke - ne, ük - si kas - vad

o - ru sees. Oi jah, oi jah, oi ja jaa,

ük - si kas - vad o - ru sees, ük - si kas - vad o - ru sees.

2. Neiud sinu oksid murtvad —
jätke ladvad järele ;:
Oi jah, oi jah, oi ja jaa jne.

3. Jätke ladvad lindudele,
lahke laulu linnule ;:

4 Õhtu hilja sinna lendas
ööbik siidi riietes ;:

5. Ei see olnud mitte ööbik,
vaid see oli neiuke ;:

6. Neiuke nii noor ja nägus,
kes on armas minule ;:

Rahvalaul.

Seistakse paarikaupa vastamisi ühekordses ringis, poiste näod, neidudel seljad vastupäeva.

I salm.

Paariseltsilised ühinevad esmalt paremas käesangas ja pöörduvad käigusammudega möödapäeva (1—4) ning siis vasemas käesangas pöördumiseks vastupäeva (1—4). Sellejärel peatutakse algseisus, antakse paariseltsilisele parem käsi, ning siis algab neidude kätlemine, mis tehakse järgmiselt: poistel seistes paigal, näod vastupäeva, liiguvad neid käigusammudega edasi möödapäeva, ulatades esimesele paigalseisvale poisile, kellest lähevad mööda, vasema käe, järgmisele parema jne. seni, kuni terve ring on käidud läbi; jõudes tagasi oma poisi juure, minnakse temest mööda, peatudes järgmise poisi juures, kelle paariks siis jäädakse (takte 5—8 lauldakse nii mitu korda, kui seda nõuab mängu tegevus).

II salm.

Uue paariseltsilisega pööratakse kordamööda paremas ja vasemas käesangas (1—4 ;:). Siis sooritavad poisid kätlemise samuti, kui esimeses salmis neid, ainult selle vahega, et poisid liiguvad ringis vastupäeva. Oma viimasest paariseltsilisest minnakse mööda ning jäädakse paariks järgmisele neiole.

III salm sooritatakse samuti kui I, IV samuti kui II jne.

Mängijad seisavsd paarikaupa ühekordses ringis, neiu poisi paremat poolel. Käed on ühendatud poolpüstvõttega.

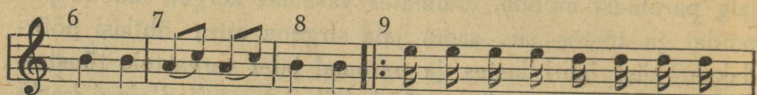
Kõik pöörduvad pooleldi paremale liikumiseks vastupäeva ning teevad neli järgmist sammu: esmalt võetakse üks vahetussamm parema jalaga (1) ja siis viiakse vasem jalg paremast mööda, tõmmates vasemat kergelt mööda põrandat ja tõstes siis sama jala sirgena ette; ühtlasi pööratakse, käsi lahti lastes ja paremal jalal varvastele tõustes, täielikult paremale, nii et nüüd kõigil on seljad ringi keskkoha poole, mispeale kohe jälle ühendatakse käed poolpüstvõttega (2); keha kallutatakse sammu teisel osal vähe vasemale. Järgmine samm: esmalt vahetussamm vasema jalaga ja siis parema jala viimine ette, tõustes varvastele ja pöördudes täielikult vasemale, nii et nüüd kõigil on jälle näod ringi keskkoha poole; enne pöördumist vallandatakse võte ja pärast seda ühendatakse käed kohe jälle poolpüstvõttega (3—4). Kõike eelmist korratakse (5—8). Siis peatatakse, nägudega vastupäeva; neiu paneb käed puusa, poiss läheneb neiu, paneb omad käed tagant neiu vöökohale, tema puusas olevate käte peale, ning mõlemad asetavad hüppel vasema jala ette-väljapoole nii, et ainult varbad on maas; neiu vaatab sealjuures üle vasema õla tahapoole ja poiss katsub vaadata neiu otsa (9). Sellejärel tehakse ülal kirjeldatud liigutus paremale (10) ning siis veel kord vasemale ja paremale (11—12). Siis ühendavad paariselt silised, seistes endiselt üksteise taga, paremad käed püstvõttega, ja poiss, püsites ise paigal, keerutab neiu oma ülestõstetud käsivarre all kaks korda möödapäeva — neiu teeb need keerutused kuue nobeda käigusammuga paigal, alates parema jalaga ning rõhutades esimest ja neljandat sammu (13—14). Sellejärel vallandatakse võte; neiu jääb seisma paigal, nagu pöördud vastupäeva, poiss aga liigub käigusammudega ringis edasi vastupäeva, minnes mööda oma senisest niust väljapoolt, ja asetub järgmise neiu taha (selle, kes enne tantsis eesolevas paaris) (15—16). Kui selkombel on vahetatud paariselt silist, ühinetakse taas poolpüstvõttega ringiks, ning mäng jätkub endiselt, nüüd juba uue paariselt silisega.

17. Vares vaga linnukene.

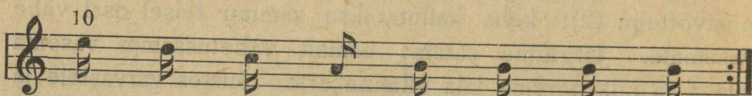
Eesti rahvaviis.

1. Va - res va - ga lin - nu - ke - ne len - das

lin - na uu - lit - sa - le. Sealt ta len - das ka - tu - se - le

kõrt - si - mam - ma ma - tu - se - le.

2. Ketras, ketras, kelle ratas?
Vanamoori vokiratas.
Villad vakas, takud lakas,
kotikangas kuke nokas.

3. Vares tegi suured jõudud,
kutsus kokku kogu linnud;
kulli ta ei kutsund mitte —
kull oli kuri kiskumaie:

4. Kiskus katki lõo lõuad,
pääsukese pärjapaelad.
Hiired lõnga lõksutavad,
pärjapaelu parandavad.

5. Eit mind käskis heietada,
taat mind takku torgutada,
ei ma viitsind heietada,
tahtnud takku torgutada.

6. Ma viin villad virga kätte,
takud targa naise kätte:
virk teeb villast viisupaelad,
tark teeb takust tanupaelad.

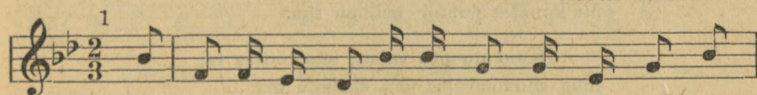
Rahvalaul.

Mängijad seisavad paarikaupa vastamisi ühekordses ringis, poistel näod vastu, neidudel möödapäeva, kõigil käed puusas.

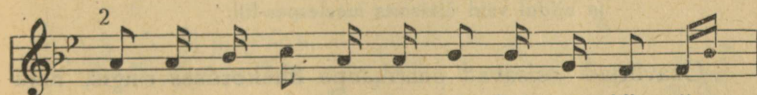
Kõik teevad, alates parema jalaga, kolm sammu, poisid välja-, neid sissepoole, järgmiselt: parema jalaga astutakse samm kõrvale, vasem jalg pannakse parema ta ha ja temast vähe mööda, siis võetakse parema jalaga veel üks samm kõrvale ning asetatakse lõpuks vasem jalg parema juure, kannad koos (1—2). Sellejärel astuvad kõik vasema jalaga sammu kõrvale, teevad siis täispöörde vasemale (nägu sinna, kus enne oli selg), võttes ühtlasi parema jalaga ühe kõrvalsammu, panevad siis vasema jala parema ette ja temast vähe mööda ning asetavad lõpuks parema jala vasema kõrvale, kannad koos (3—4). Selkombel jõutakse jälle endis-
tele kohtadele, kuid nüüd on paariseltsilistel seljad vastamisi, tähendab nägu võõra paari poole. Jälle tehakse eelpool kirjeldatud sammud ja täispöörd, alates samuti parema jalaga, kuid nüüd liiguvad neid välja- ja poisid sissepoole, ning kohtadele jõudes on nägu jälle pöördud oma paariseltsilise poole (5—8). Siis tantsivad kõik paarikaupa polkat hari-liku tantsuvõttega, liikudes ringis vastupäeva (9—10); esimesel sammul tehakse rõhk. Kui laudakse 10-dat takti teist korda, vahetatakse paariseltsilist nii, et neid, liikudes kahe polkasammuga ringis edasi vastupäeva ja väljaspool, asetuvad selle poisi vastu, kes enne seda tantsis nende ees, ning selle uue paariseltsilisega jätkatakse siis mängu. Kõik salmid sooritetakse ühte viisi.

18. Mälestus.

Rootsi rahvaviis.

1. Kui kar - ja - maal he - li - seb kar - ja - se pill, ja

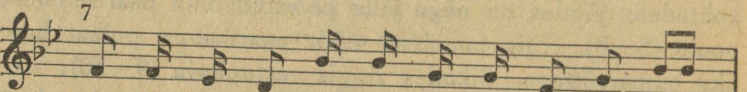
nii - dul on õit - se - mas mee - les - pea - lill, siis

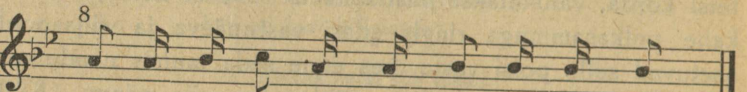
3

 meel - de mul tu - leb mu noo - ru - se arm, ja

4

 pi - sa - raid sil - mi toob saa - tus nii karm. Hei,

5

 hopp, fal - le - ri, fal - le - ra, fal - le - rei, he - i,

6

 hopp, fal - le - ri, fal - le - ra, fal - le - rei! Siis

7

 meel - de mul tu - leb mu noo - ru - se arm, ja

8

 pi - sa - raid sil - mi toob saa - tus nii karm.

2. Mul oli kord neiuke, armas ja hea,
 mu õlale toetas ta hellasti pea.
 „Ma surmani töotan olla sul truü“,
 nii kõneles minule kallima suu.

3. Kuid ununes varsti, mis toetas ta,
 ning südamevalus jäin üksinda ma...
 Nii kurvalt nüüd heliseb karjase pill,
 ja niidul vaid õitsemas meelespea-lill.

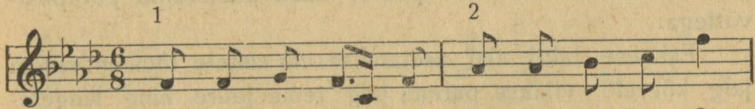
Osavõtjad seisavad paarikaupa ühekordses ringis, neuu poisi paremal poolel. Iga mängija paneb vasema käsivarre

oma vasemal poolel seisva seltsilise parema käsivarre alla, võttes kinni tema paremast põidlast, mispeale käed kõverdatakse vähe ette-ülespoole. Kõik pöörduvad nägudega pooleldi vasemale.

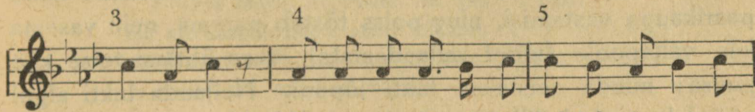
Mängijad liiguvad ringis möödapäeva färsaatesammudaga, mis sooritetakse järgmiselt: vasema jalaga tehakse vahetussamm ettepoole, sellejärel viiakse parem jalg vasemast mööda, paremat sealjuures vähe mööda pörandat tõmmates, astutakse parema jalaga samm ettepoole ning viiakse lõpuks vasem selle kõrvale; iga takti kestel jõuab teha ühe seesuguse sammu. Viienda takti algul pööratakse näod paari-kaupa vastamisi, ning paarid pöörduvad õlgvõttega hüppe-sammudega mööda- (5—6) ja vastupäeva (7—8), heites sealjuures sääred sirgetena kõrvale ning kallutades keha vähe vasemale ja paremale; poiss algab vasema, neiu parema jalaga. Lõpuks peatutakse nii, et neiu jääb poisi vasemale poolele. Uue paariseltsilisega jätkatakse siis mängu. Kõik salmid sooritetakse ühteviisi.

19. Oi, sõber sa!

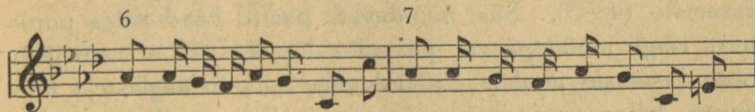
Rootsi rahvaviis

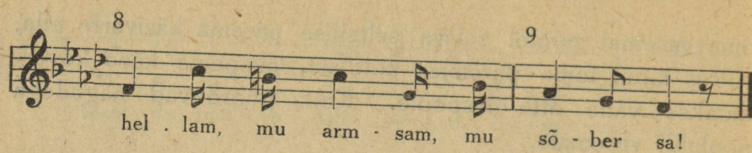
1. Pa - ja - tas peiu - ke nei - u - le nii: „Oi,

sõ - ber sa! Si - nu - ga män - gi - des hel - juk - sin ma, sa

kul - la - ne kullerkup - pu ja nä - gu - sam nur - me - nuk - ku, mu

2. Mets aina rökkab kui mängime seal,
Oi, sõber sa!

linde näed hõiskamas oksade peal.

Sa kullane kullerkuppu jne.

3. Liblikad lendamas mängude maal,
vaata, nad heljuvad ühes me raal'.

4. Kummardes lilleke nikutab õit,
heintelgi peakesed hõljuma löid.

5. Tuulehoog tantsib ja ojake ka,
päike see sätendab üle me maa.

6. Lähme siis, neiu, ja heljume ka,
kevade tulnud, meid kutsub nüüd ta!

Soome keelest *J. Kaljuvee*.

Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti ühekordses ringis, näod selle keskkoha poole, käed ühendatud poolpüstvõttega.

Esimese takti ajal asetatakse varvastele tõustes vasem jalg kõrvale, viiakse parem jalg tema juure ning langetatakse lõpuks pehmelt kannad. Teise takti ajal tehakse teine samasugune samm. Kolmandat takti lauldes pöördakse näod paarikaupa vastamisi, ning poiss tõstab parema, neiu vasema käe väljapoole (võtet vallandamata), viies ühtlasi teise käe puusa; nõnda seistakse takti lõpuni. Neljanda takti algul pöördakse näod jälle tagasi ringi keskkoha poole, kõik ühinevad poolpüstvõttega ning teevad veel kaks kõrvalsammu vasemale (4—5). Siis pöörduvad paarid käed kättes poolteist ringi möödapäeva, peatudes lõpuks nii, et neiu jääb poisi vasemale poolele; pöördumine sünnib aeglasteja heljuvate käigusammudega, tõustes igal sammul varvastele

ja kõverdades ülestõstetavat jalga põlvest vähe tahapoole (6—8). 9-da takti ajal tõstab poiss vasema, neiu parema käe ühendatult väljapoole, pöördes näod vastamisi ja viies teise käe puusa; nõnda seistakse takti lõpuni.

Igal osavõtjal on nüüd uus paariseltsiline, neiu vasemal, poisil paremal, ning sellega jätkab ta mängu.

20. Ja roosid me punume pärjaks.

Rootsi rahvaviis.

1. Üt-le, ar-mas nei-u, sind i-hal-dan ma, — me

2. lö-bu-sas-ti hel-ju-me nüüd tant-sus

3. kas ta-had tul-la mu kaa-saks nüüd sa? Ja

4. roo-sid me pu-nu-me pär-jaks.

2. Ütle mulle, noormees, ma usutlen sind, —
me lõbusasti heljume nüüd tantsus! —
mis kingid mulle, kui kaasaks saad mind? —
Ja roosid me punume pärjaks.

3. Töotan, armas neiu, mind usu nüüd sa, —
me lõbusasti jne.! —
saad siidi, sametit rohkesti sa.
Ja roosid jne.

4. Mõistad, armas noormees, nii vähe veel mind.
Kui muud sul pole, ei taha ma sind.

5. Töotan, armas neiu, mind usu nüüd sa, —
saad kulda, hõbedat, teemante ka.

6. Mõistad, armas noormees, nii vähe veel mind.
Kui muud sul pole, ei taha ma sind.

7. Töotan, armas neiu, mind usu nüüd sa, —
südame truu sulle annetan ma.

8. Mõistad, armas noormees, nüüd õieti mind. —
Kui sa mind tahad, siis tahan ka sind.

Rootsi rahvalaulu ainetel.

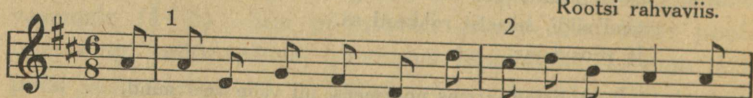
Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti ühekordses ringis, kõigil näod selle keskkoha poole ja käed ühendatud poolpüstvõttega.

Esimese ja teise takti kestel tehakse kokku kaks aeglast kõrvalsammu vasemale. Lauldes kolmandat ja neljandat takti pöördakse paarikaupa käed kätes kord möödapäeva nobedate jooksusammudega; jooksu alatakse vasema jalaga, lüües selle vastu maad ja põrgates õhku. Siis võetakse jälle kaks aeglast kõrvalsammu vasemale (5—6) ning pöördakse lõpuks paarikaupa õlgvõttega poolteist ringi möödapäeva aeglaste käigusammudega, tõustes varvastele igal sammul ja peatudes nii, et neiu jääb poisi paremale poolele. Poisil on nüüd uus paariseltsiline paremal ja neiu vasemal, ning temaga jätkatakse mängu. Kõik salmid sooritatakse ühte viisi.

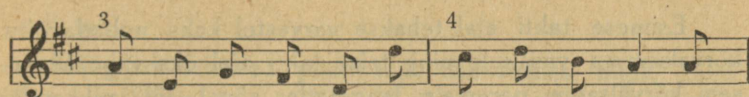
Selles mängus võib üks osavõtja olla eestlaulja, kuna teised laulavad refraini (taktid 3 ja 4 ning 7 ja 8).

21. Olevi viiul.

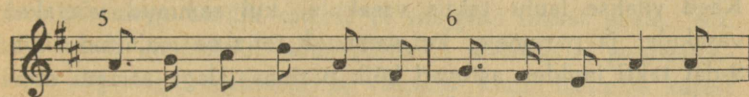
Rootsi rahvaviis.

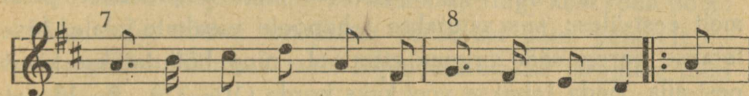
1. Jah, O - lev ol' meis - ter, kes vii - u - lit löi ja

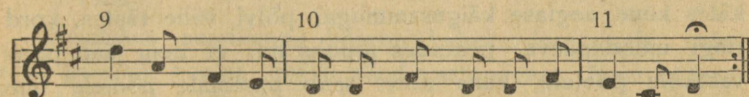
kul - da - seid he - li - sid kuuld' - va - le tõi; kuid

vii - ul läks O - le - vil kal - liks ka küll, see

hõ - be - da vas - tu sai va - he - tud t'al. Sa

va - na, ar - mas vii - ul, jah vii - ul, mu vii - ul sa

2. Kui Olev sel viiulil viisisid löi,
siis neidude silma see pisaraid tõi;
ja unustas lõõtsumast kohisev tuul,
ning vaikisid lindude lauludki puul.

Sa vana, armas viiul jne.

3. Kui kutsus ja kõneles viiuli viis,
nii poisid kõik ringisse ast'sivad siis,
ning mühises meri ja tantsis ka tuul,
ja hüppas ka linnuke hõisates puul.

Sa vana, armas viiul jne.

4. Kui ootaks mind mõisa ja magusa kärg,
kui leiaksin mõrsja, peas ilusam pärg,
kui elaksin vanemaks Kalevi mäest,
ei viiulit iial ma vahetaks käest.

Sa vana, armas viiul jne.

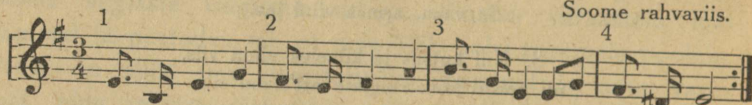
Mängijad seisavad paarikaupa ühekordses ringis, neuu poisi paremal poolel, kõigil näod ringi keskkoha poole ja käed ühendatud poolpüstvõttega.

Esimese takti ajal tehakse varvastel kaks nobedavõitu kõrvalsammu vasakule ning teise takti ajal üks vähe aeglasem kõrvalsamm paremale, langetades sõnal „lõi“ pikkamisi kannad. Kõike seda tehakse veel kolm korda (3–8). Käed viiakse laulu taktis vasakule, kui sammud võetakse vasakule, ja paremale, kui sammud tehakse mainitud sihis. 9-dat takti lauldes astuvad kõik parema jalaga sammu ettepoole, tõustes selle jala varvastele; teine säär tõstetakse sirgena tahapoole, ning ühendatud käed hõljutatakse pehmet eest-üles; siis astutakse tahapoole vasakule jalale, tõstetakse parem säär sirgena ettepoole ning hõljutatakse käed eest-alla. Seda tehakse veel kaks korda (10–11). 9–11-dat takti korrates pöördub igaüks oma paariseltsilisega käed kättes kuue aeglase käigusammuga, põlvi vähe tõstes, kord ringi möödapäeva, peatudes lõpuks nii, et neiu jääb poisi vasakule poolele, kuna poiss saab paremale poolele uue paarisel silise.

Teised salmid mängitakse samuti.

22. Tule, neiu!

Soome rahvaviis.

1. Kal - ju pea-le, kün-ka - al - le ma - ja-ke-se e - hi - tan.

Tu-le, tu-le, nei-u noo-ri, sind ma o-maks i - hal-dan!

2. ∴ Kui ei sina mulle tule,
kaugel' ära lähen ma ∴
∴ muile maile, võõrsielle,
et ei sinu näha saa ∴

Soome rahvalaul.

I salm.

Mängijad seisavad paarikaupa ühekordses ringis, käed kätes poolpüstvõttega. Ring liigub möödapäeva (vasakule) seitsme järgmise sammuga: vasaku jalaga vahetussamm, sellejärel paremaga harilik samm, ja siis jälle otsast peale. Kui teist korda on lauldud sõna „ehitan“, pöörduvad paariseltsilised nägudega vastamisi ja võtavad kinni üksteise kätest (1—4 ;:). Alates ringi keskkoha poole oleva jalaga, sooritatakse seitse heljusammu, kordamööda ringi keskkoha poole ja väljapoole, tõstes sealjuures mõlemad käed pehmelt liikumise sihis. Viimase takti lõpul asetatakse järgmise tuuri algseisu (5—8 ;:).

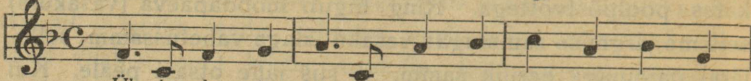
II salm.

Seistakse paarikaupa kõrvuti kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva. Neiu kõverdab käed pooleldi ülespoole, ja poiss võtab neist kinni tagant. Liigutakse edasi seitsme samasuguse sammuga kui I salmi algulgi, poiss alates vasaku, neiu parema jalaga (1—4 ;:). 4-da takti kordamisel vallandatakse võte ja pööratakse nägudega vastamisi, nii et nüüd poisil on selg, neiu nägu ringi keskkoha poole; käed pannakse puusa. Paariseltsilised kaugenevad üksteisest kolme lühikese heljusammuga tagurpidi, mõlemad alates vasaku jalaga ja tõstes paremat kätt nagu jumalagajätteks pehmes kaares eest ülespoole umbes pea kõrgusele (vasak käsi jääb puusa); järgmine samm alatakse parema jalaga ning tõstetakse sealjuures vasak käsi eest-üles jne. (5—7). Lõpuks teeb poiss kummarduse ja neiu niksu (8). Siis lähenetakse jälle üksteisele kolme heljusammuga (5—7), kuid mitte sirgjooneliselt, vaid suundudes vähe paremale, nii et ei kohata enam endist paariseltsilist, vaid saadakse uus. Lähenemist algavad nii poiss kui neiu p a r e m a jalaga; käed peetakse sealjuures kogu aeg puusas. 8-da takti kordamisel asetatakse taas esimeseks tuuriks, ning mäng algab uue paariseltsilisega otsast peale.

23. Üksinda siin käin ja kõnnin.

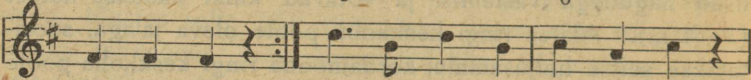
Rootsi rahvaviis.

1 2 3

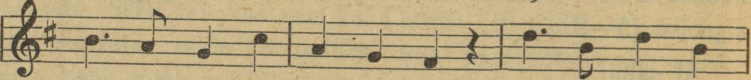
Ük-sin - da siin käin ja kõn - nin o - ma sõp - ra

4 5 6

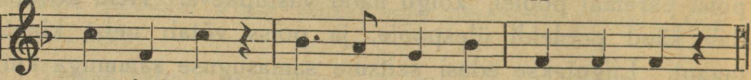
ot - si - des. Vaa - ta, siit ma lei - an ta,

7 8 9

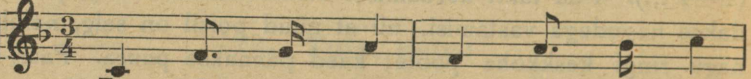
o - ma aar - de kal - li - ma! Üt - le nüüd, kas

10 11 12

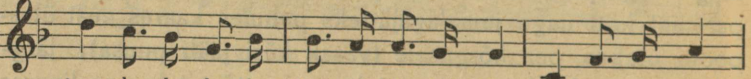
ta - had sa tant - su - rin - gis hõl - ju - da?

13 14

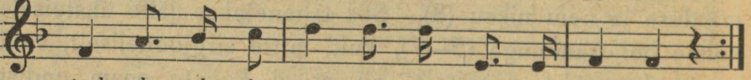
Tra - la - la - la, tra - la - la - la,

15 16 17

tra - la - la - la - la, tra - la - la - la - la, tra - la - la - la,

18 19 20

tral - la - la - la, tral - la - la - la - la - la - la.

Osavõtjad seisavad paarikaupa vastamisi ühekordses ringis nii, et poistel on näod vastu-, neidudel möödapäeva; paariseltsilised annavad üksteisele parema käe.

Mängijad liiguvad edasi käigusammudega, poisid vastu-, neiud möödapäeva, käteldes vastutulijaid kordamööda va-

sema ja parema käega (1—4 :,:). 5-da takti algul, sõnal „vaata“, peatutakse, ning need kaks osavõtjat, kes mainitud sõnal hoiavad kinni üksteise käest, hõljutavad ühendatuid käsi edasi-tagasi laulu taktis; kui juhtub, et sõnal „vaata“ on ühendatud vasemad käed, muudetakse võtet, andes oma paariseltsilisele parem käsi (5—8). Sellejärel paarid pöörduvad käigusammudega käed kätes kord mööda- (9—10) ja kord vastupäeva (11—12), peatudes lõpuks nii, et neiu jääb poisi paremale poolele, mõlemil näod vastupäeva; seesmised käed on ühendatud poolpüstvõttega, välimine käsi on poisil puusas, neiu hoiab sellega kergelt kinni kuuest. Siis tehakse paarikaupa kõrvuti kaks valsisammu ringis edasi vastupäeva, alates poiss vasema, neiu parema jalaga (13—14), mispeale ühinetakse kinnise tantsuvõttega ja tantsitakse 15—16 takti kestl valssi, liikudes ringis edasi endises sihis. Sellejärel uuesti kaks valsisammu kõrvuti poolpüstvõttega (17—18) ja kaks takti valssi hariliku tantsuvõttega (19—20). Lõpuks peatutakse paarikaupa vastamisi, poisil nägu vastu-, neiu mõödapäeva, antakse oma paariseltsilisele parem käsi ning jätkatakse mängu endiselt.

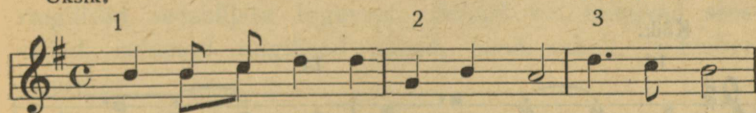
Tähendus: Selle mängu heaks kordaminekuks on tingimata tarvilik, et kõik osavõtjad korraga ja täpselt peatuvad 5-da takti algul, sõnal „vaata“.

24. Võõral maal.

(Laulda salmi numbrite järele.)

Üksik.

Eesti rahvaviis.

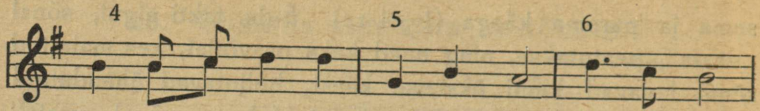

- Poiss. 1.

a) Oh mi - na	vae - ne	võõ - ral	maal,	võõ - ral	maal,
b) Siit tu - lin	selt - si	ot - si -	ma,	ot - si -	ma,
c) Te - re, oh	ar - mas	nei - u -	ke,	nei - u -	ke,
d) Kätt sull'	an - nan	arm - sas -	ti,	arm - sas -	ti,
- Neiu. 3.

a) Jah, mi - na	tu - len	si - nu -	le,	si - nu -	le,
b) Tä - nu	sel - le -	pä - rast	neil,	tä - nu	neil,

Ex bibl. nr 12070

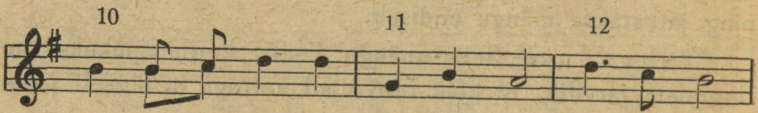

suu - re ras - ke ris - ti all, ris - ti all.
 kaa - sa - - kes - ta ko - si - ma, ko - si - ma.
 kas si - na tu - led mi - nu - le, mi - nu - le?
 tant - si - - tan sind tar - gas - ti, tar - gas - ti.
 ar - mas - - tust sul mi - nu - le mi - nu - le.
 kes siin o - lid a - biks meil, a - biks meil.

Teised.

Oh mi - na vae - ne vöö - ral maal, vöö - ral maal,
 Siit tu - lin selt - si ot - si - ma, ot - si - ma,
 Te - re, oh ar - mas nei - u - ke, nei - u - ke,
 Kätt sull' an - nan arm - sas - ti, arm - sas - ti,
 Jah, mi - na tu - len si - nu - le, si - nu - le,
 Tä - nu sel - le - pä - rast neil', tä - nu neil,

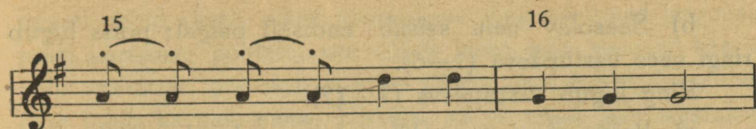

suu - re ras - ke ris - ti all, ris - ti all.
 kaa - sa - - kes - ta ko - si - ma, ko - si - ma.
 kas si - na tu - led mi - nu - le, mi - nu - le?
 tant - si - - tan sind tar - gas - ti, tar - gas - ti.
 ar - mas - - tust sul mi - nu - le, mi - nu - le.
 kes siin o - lid a - biks meil, a - biks meil.

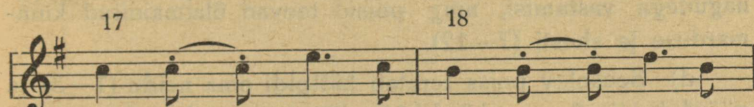
Kõik.

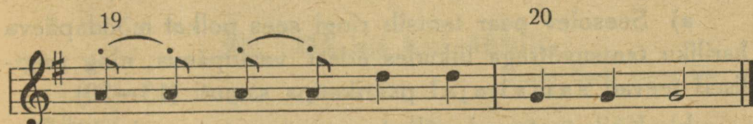
Poiss. 2. (a) Lin - nu - - - ke - ne, kal - li - - - ke - ne,
 (b) Oh mi - na pa - lun, oh mi - na pa - lun,
 Neiu. 4. (a) Oh mi - na pa - lun, oh mi - na pa - lun,
 (b) See on ha - le, see on ha - le,

kul - - - la - - - ke - ne, hel - la - ke.
 tu - vi - ke - ne, tu - le mi - nu - le.
 ä - ra si - na jä - ta ma - ha mind,
 kui kaks ar - mast lah - ku - vad,

Lin - nu - - - ke - ne, kal - li - - - ke - ne,
 Oh mi - na pa - lun, oh mi - na pa - lun,
 Oh mi - na pa - lun, oh mi - na pa - lun,
 See on ha - le, see on ha - le,

kul - - - la - - - ke - ne, hel - la - ke.
 tu - vi - ke - ne tu - le mi - nu - le.
 ä - ra si - na jä - ta ma - ha mind.
 kui kaks ar - mast lah - ku - vad.

Rahva suust.

Mängijad seisavad paarikaupa kõrvuti ühekordses ringis. Üks paar on sees, neiu poisist tükk maad eemal.

Selle mängu esimeses ja kolmandas salmis kordavad ringilised seesolijate tegevust. Selajal kui toimivad seesolijad, seisavad ringilised paigal, käed vabalt, ja ümberpöörduvalt

I salm.

a) Seesolev neiu seisab paigal; seesolev poiss käib ringi sees möödapäeva (1—6).

Ringilised liiguvad käed kättes käigusammudega möödapäeva (7—12).

b) Seesolev neiu seisab endiselt paigal; poiss liigub ringi sees vastupäeva (1—6).

Ring liigub vastupäeva (7—12).

c) Poiss ringi sees läheneb seesolevale neiuale, teeb temale esmalt kummarduse ning siis, vastavalt laulu sõnadele, küsiva shesti kätega (1—6).

Ringilised vallandavad võtte, pöörduvad paarikaupa nägudega vastamisi, ning poisid teevad ülalmainitud kummarduse ja shesti (7—12).

d) Seesolev poiss teretab kättpidi oma neidu (1—3) ja pöördub siis temaga käed kätes käigusammudega kord möödapäeva (4—6).

Ringilised teevad samuti (7—12).

II salm.

a) Seesolev paar tantsib ringi sees polkat möödapäeva hariliku tantsuvõttega liikudes edasi vastupäeva, ning ringilised teevad samal ajal paarikaupa samuti (13—20).

b) Kõik tantsivad polkat vastupäeva (vasemale) liikudes ringis endises sihis (13—20).

III salm.

a) Seesolev neiu paneb omad käed poisi õlgadele ning poiss võtab tema ümbert kinni, pannes omad käed neiu seljale umbes labaluude kõrgusele (1); selles asendis seisavad nad üksteisele otsa vaadates viie takti kestel (2—6).

Ringilised teevad paarikaupa samuti (7—12).

b) Seesolijad teevad kummarduse ringiliste poole, tõstes sealjuures käed rinna ette ja viies nad pehmelt kõrvale (1—6).

Ringilised teevad samasuguse kummarduse seesolijate sihis (7—12).

IV salm.

Sooritetakse samuti kui II salm. — Lauldes teist korda sõnu „kui kaks armast lahkuvad“ ei tantsita enam polkat, vaid ringilised teevad paariseltsilise vahetuse järgmiselt: peatutakse paarikaupa kõrvuti, näod vastupäeva, ja siis lii-

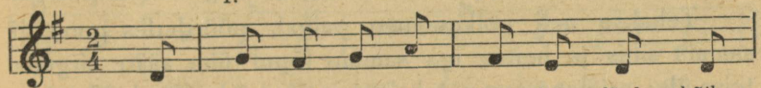
guvad neiud ringis edasi vastupäeva ning asetuvad järgmise poisi paremale poolele; see võtab kinni oma parema käega neiu vasemast, pöördub siis ise näoga ringi keskkoha poole ning juhib ka neiu enese kõrvale, nii et nüüd jälle seistakse ühekordses ringis nägudega sissepoole. Seesolev paar on vahepeal ka asetunud suurde ringi, kusagile teiste paaride vahele. Kui on määratud sisse uus paar, algab mäng otsast peale.

IV. Mängud kahekordses ringis ühtlase tegevusega ja paariseltsilise vahetusega.

25. Ma nii kui ööbik.

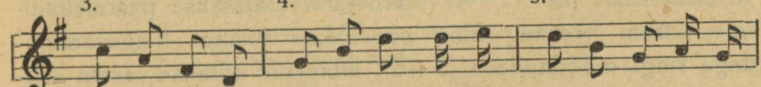
Uuem Eesti rahvaviis.

1. 2.

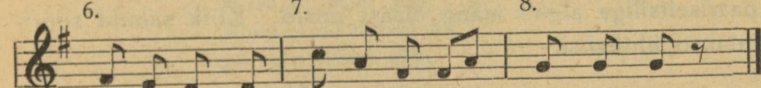
1. Ma nii kui öö - bik lau - lu lind, kõik

3. 4. 5.

nei - ud ar - mas - ta - vad mind, o - i lai - lai la, la - lal -

6. 7. 8.

lal - lal - la, kõik nei - ud ar - mas - ta - vad mind.

2. Küll ööbikul on kena hääl,
kui laulab toome oksa pääl.

3. Kui kõlab minu laulu viis,
kõik neiud kuulatavad siis.

4. Kord oli ilus õiekuu,
ning õnnest hõiskas linnu suu.
5. Seal tuli metsa neiuke,
õrn nagu kevadõieke.
6. Ta otsis siit, ta otsis säält,
mind leidis toome oksa päält.
7. Siis kahekesi oli hää,
kui armsa rinnal puhkas pää
8. Kuid kevad' möödub kiiresti,
ja armastus kaob hõlpsasti . . .
9. Ei kaua muret tunne mees,
kel noor ja rõõmus süda sees.
10. Vaid pea jälle hõiskab huul,
ning mured eemal kannab tuul.

Rahvalaulu ainetel.

Mängijad seisavad kahekordses ringis paarikaupa vastamisi, poisid sise-, neiud välisringis, kõigil käed puusas.

Tehakse neli polkasammu paigal, pöördudes pooleldi sammu sihis ja heites iga sammu lõpul ühe sääre sirgena teise üle; esimene samm tehakse vasema jalaga ja heidetakse risti üle parem sääär, teine samm — parema jalaga, heites vasemat säärt jne. (1—4). Sellejärel ulatatakse paariseltsilisele parem käesang ning pöördakse temaga käigusammudega ringi möödapäeva (5—6), mispeale antakse vasem käesang sellele seltsilisele, kes seisab paremat kätt viltu vastu ning pöördakse temaga kord ringi vastupäeva (7—8). Uue paariseltsiliga algab mäng otsast peale. Kõik salmid sooritatakse ühteviisi.

26. Kui Kungla rahvas kuldsel a'al.

K. A. Hermann.

1. Kui Kung - la rah - vas kuld - sel a'al kord

3 4 5
is - tus ma - ha söö - ma, siis Va - ne - mui - ne

6 7 8
mu - ru - maal läks kand - le - lu - gu löö - ma.

9 10 11
p Läks a - ga met - sa män - gi - ma, läks a - ga laan - de

12 13 14 15
f lau - lu - ga, läks a - ga met - sa män - gi -

16 17 18 19 20
ma, läks a - ga laan - de lau - lu - ga.

2. Sealt saivad lind ja lehepuu
ja loomad laulu lugu;
siis laulis mets ja mere suu
ja eesti rahvas sugu.

Läks aga metsa jne.

3. Siis kõlas kaunilt laulu viis,
ja pärjad pandi pähe,
ja murueide tütreid siis
sai eesti rahvas näha.

Läks aga metsa jne.

4. Ma laulan mättal, mäe pääl
ja õhtu hilja õues,
ja Vanemuise kandle hääl
see põksub minu põues.

Läks aga metsa jne.

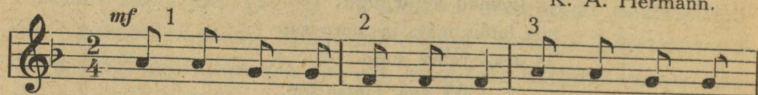
Fr. Kuhlbars.

Mängijad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva; seesmised käed on ühendatud, välimised — puusas.

Alates välimise jalaga tehakse kaks vahetussammu vastupäeva, pöördes esmalt näod ja siis seljad vastamisi ning hõljutades ühendatud käsi kordamööda taha- ja ettepoole (1—2); sellejärel kõverdatakse ühendatud käed öla kõrgusele ja tehakse, näod vastamisi, kaks nobedatvõitu kõrvalsammu ringis vastupäeva (3—4). Seda kõike korratakse (5—8). Sellejärel pöörduvad paarid jooksusammudega kord ringi mööda- (9—10) ja vastupäeva (11—12), tehes rõhu 9-da ja 11-da takti algul, mispeale võetakse neli aeglast kõrvalsammu, näod vastamisi, ühendatud käed tõstetud sirgetena kõrvale (13—16). Lõpuks pannakse käed puusa ja pöördakse, igaüks omaette, lühikeste käigusammudega kord möödapäeva (17—18). Kahe viimase (19—20) takti kestel seisab poiss paigal, kuna neiu siirdub edasi vastupäeva, paariks järgmisele poisile. Siis algab mäng otsast peale.

27. Süda tuksub tuks, tuks, tuks.

K. A. Hermann.

1. Sü - da tuk - sub tuks, tuks, tuks, mi - ne lah - ti

uks, uks, uks, et me läh - me Mal - le - ga

saar - de ka - lu püü - de ma. Hop - sas - sa Mal - le - ga

12 13 *f* 14
 saar - de ka - lu püü - de - ma, hop - sas - sa

15 16 17
 Mal - le - ga saar - de ka - lu püü - de - ma

2. Kui on hüva peri tuul,
 lendab vene nii kui kuul.
 Siis meil aega Mallega
 sala juttu vestata.

∴ Hopsassa jne. ∴

3. Kui on kalad roogitud,
 jutud ära räägitud,
 siis me lähme Mallega
 maale kalu kauplema.

∴ Hopsassa jne. ∴

4. Kõju tulles kiiresti
 võtan Malle kaenlasse.
 Siis me lähme Lontova
 pulma ehteid ostema.

∴ Hopsassa jne. ∴

Rahvaluule.

Mängijad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva.

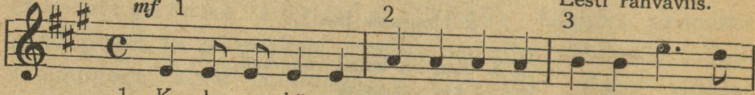
Neiu kõverdab käed õla kõrgusele, poiss võtab neist kinni selja tagant. Mõlemad teevad kaks polkasammu edasi, alates välimiste jalgadega (1—2). Siis juhhib poiss neiu enese ette, näoga enese poole, muutes võtet nii, et neiu vasem käsi on poisi paremas ja parem tema vasemas, mispeale mõlemad teevad veel kaks polkasammu samas sihis, kuid nüüd poiss otse, neiu tagurpidi, käed kõverdatud õla kõrgusele (3—8). Siis sirutatakse ühendatud käed kõrvale ning liigu-

takse, näod vastamisi, kolme aeglase kõrvalsammuga ringi keskkoha poole (5—7), mispeale võtet muutmata nelja nobeda galopisammuga tantsitakse ringi keskkohast eemale (8—9). Lauldes 10—17 takti tantsitakse polkat hariliku tantsuvõttega, liikudes ringis vastupäeva. 18-da takti algul peatutakse algseisus (paarikaupa kõrvuti, näod vastupäeva) ning neiu l üksi teevad kaks lühemat või pikemat polkasammu (sellejärel kui suured on vahed paaride vahel) ringis edasi vastupäeva (18—19) ja asetuvad järgmise poisi kõrvale. Temaga jätkatakse siis mängu endiselt.

28. Kuku sa, kägu.

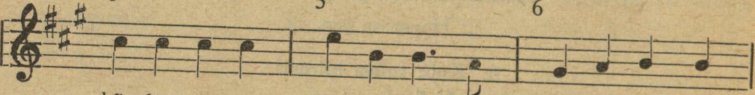
Eesti rahvaviis.

mf 1 2 3

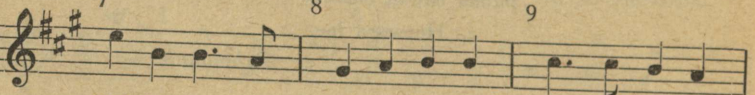
1. Ku - ku sa, kä - gu, kul - da - lin - du, hää - lit - sel - le,

4 5 6

hõ - be - nok - ka, ku - ku mei - le kuu - lu - tu - si,

7 8 9

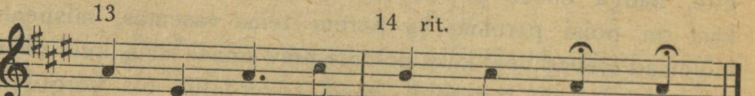
hää - lit - sel - le il - mu - tu - si, vee - re - tel - le

10 11 12

lau - lu - va - ra, ket - ra kuu - lu - tu - se lõn - ga,

13 14 rit.

ku - ju kau - ni a - ja kan - gast.

2. Kui sa ei kuku, kukun ise,
 pajatellen pardikene,
 lasen luige laulusida,
 seitsmekordseid sõnumida
 vanast ajast veeremaie,
 kuldsest ajast kuuldumaie,
 iluajast hiilgamaie!

3. Üks aga sõnum hülge suusta,
 teine lainte tüterilta,
 kolmas ranna kaljudelta,
 neljas näkineidudelta,
 viies veteemandalta,
 kuues kuude kudujalta,
 seitsmes saare taadilt, eidelt.

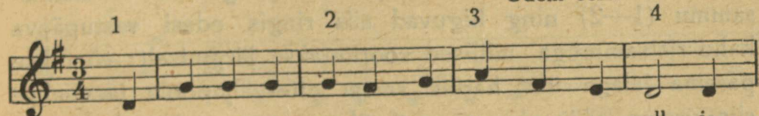
Kalevipoeg, IV, 1—21.

Mängijad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva; seesmised käed on poolpüstvõttes, välimised — puusas

Alates välimise jalaga tehakse neli polkasammu ringis vastupäeva, pöördes kordamööda näod ja seljad vastamisi ning viies seesmised käed taha- ja ettepoole (1—4). Siis pööratakse paarikaupa näod vastamisi, ühendatakse mõlemad käed tõstes need sirgetena kõrvale ning liigutakse kaheksa galopisammuga edasi vastupäeva (5—8), mispeale pööratakse käed kättes oma paariseltsilisega aeglase käigusammudega kord mööda- (9—10) ja vastupäeva (11—12). Lõpuks tehakse paariseltsilise vahetus nii, et neiu, liikudes ringis vähe edasi vastupäeva, lähevad järgmise poisi juure, kellega pöörduvad käed kättes kord möödapäeva, mispeale peatatakse algseisus. Uue paariseltsilisega jätkub mäng endiselt.

29. Kord istusin aias.

Uuem eesti rahvaviis.

1. Kord is - tu - sin ai - as ma tam - me - puu all ja

5 6 7 8
nei - u - ke kõr - val, see röö - mu teeb mul. Lal -

9 10 11 12
lal - la - la - la - la - la - la, ja

13 14 15 16 1. 2.
nei - u - ke kõr - val, see röö - mu teeb mul. Lal mul.

2. Ta paled on õrnad, ta juuksed on kuld,
ta silmapaar sütitab südames tuld.

3. Küll teisi on noori ja nägusaid ka,
kuid keegi mu neiu' se vastu ei saa.

4. Küll olen sull ütlen, et armas sa mul',
kuid sina ei vasta, kas armas ma sul'.

5. Sest kurb on mu süda ja murelik meel.
Oh ütleks kord „armastan“, neiu, su keel!

6. Sa aga teed nalja, mu neiu, ae,
su süda ei tunne, su silmad ei näe!

Uuem rahvalaul.

Osavõtjad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, mõlemil näod vastupäeva. Võte: neiu kõverdab omad käed õlgade kõrgusele ja poiss võtab neist kinni tagant.

a) Kõik teevad, alates parema jalaga, ühe kiikumissammu (1—2) ning liiguvad siis ringis edasi vastupäeva kahe ristsammuga, millised sooritetakse järgmiselt: võetakse parema jalaga üks harilik samm ette-väljapoole ja viiakse siis vasem sääre sirgena risti üle parema, mispeale vasem

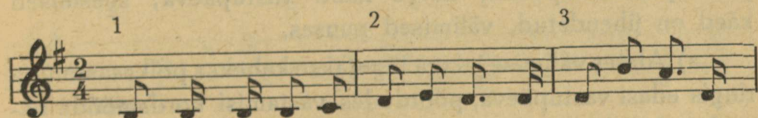
jalg võtab sammu ja parem säär viiakse risti üle; sammud tehakse hõljudes, see tähendab tõustes varvastele siis, kui säär viiakse ette (3—4). Kõike eelmist korratakse (5—8) ja peatutakse siis 8-da takti lõpul järgmiselt: poiss jääb võtet vallandades seisma näoga vastupäeva ning neiu asetub tema vastu, selg vastupäeva, nii et nüüd seistakse paarikaupa vastamisi ühekordses ringis; poiss võtab kinni oma vasema käega neiu paremast, ning ühendatud käed tõstetakse üles.

b) Poiss teeb paigal kaks valsisammu, ühe vasema, teise parema jalaga, kuna neiu, alates parema jalaga, pöörduv kahe valsisammuga ülestõstetud käsivarte all kord möödapäeva (9—10). Sellejärel teeb neiu kaks valsisammu paigal, ühe parema, teise vasema jalaga, ja poiss pöörduv kahe samasuguse sammuga ülestõstetud käsivarte all vastupäeva, alates vasema jalaga (11—12). Siis tantsivad mõlemad neli takti valssi hariliku tantsuvõttega liikudes ringis vastupäeva (13—16).

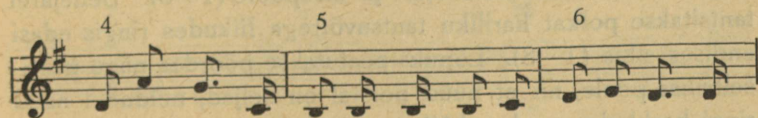
b—d korratakse, ainult selle vahega, et nüüd 15-da ja 16-da takti kestel vahetatakse paariseltsilist nii, et neiu liigub vähe edasi ringis vastupäeva ning asetub järgmise poisi paremale poolele (poiss seisis näoga vastupäeva). Uue paariseltsilisega jätkatakse siis mängu. Kõik salmid sooritatakse ühte viisi.

30. Tantsulaul.

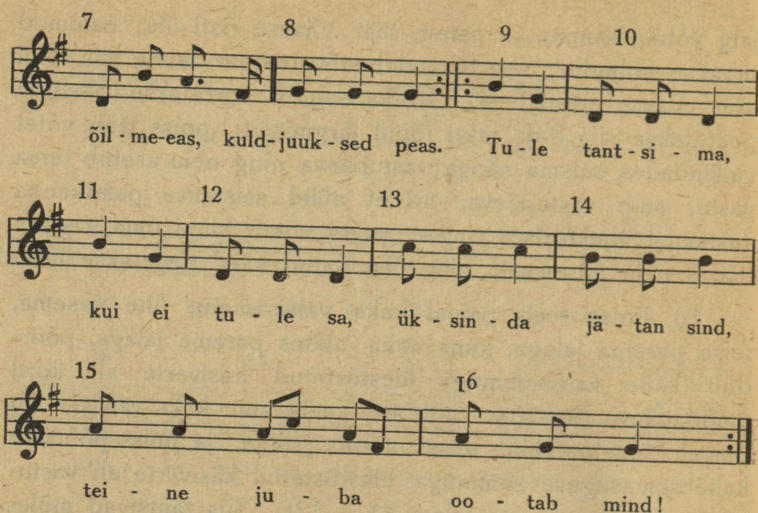
Rootsi rahvaviis.

1. Noor-meess on ke-na nei-u-ga, nüüd tant-su-reas seal

teis-te seas. See nei-u on õr-nas õil-me-eas, on

7 8 9 10

õil - me - eas, kuld - juuk - sed peas. Tu - le tant - si - ma,

11 12 13 14

kui ei tu - le sa, ük - sin - da jä - tan sind,

15 16

tei - ne ju - ba oo - tab mind!

2. Noormees ja neid nüüd tantsivad,
 nad keerlevad
 ja veerlevad,
 ja silmad neil õnnest säravad,
 kui mõlemad
 nii tantsivad.
 Tule tantsima,
 kui ei tule sa,
 üksinda jätan sind,
 teine juba ootab mind!

Mängijad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva; seesmised käed on ühendatud, välimised puusas.

a) Alates välimise jalaga liigutakse kaheksa polkasammuga ringis edasi vastupäeva, pöördudes vastamisi kordamööda nägudega — käed tõstetakse taha- ja ülespoole — ning selgudega — käed tõstetakse ette- ja ülespoole (1—8). Sellejärel tantsitakse polkat hariliku tantsuvõttega liikudes ringis edasi endises sihis (1—8). Lõpuks peatutakse pöördes nagu paariseltsilise poole, nii et nüüd poistel on seljad, neidudel näod ringi keskkoha poole; kõik panevad käed puusa.

b) Poiss teeb kummarduse ja neiu samal ajal niksu (9); siis plaksutavad mõlemad kolm korda käsi (10). Seda korratakse (11—12). Sellejärel löövad paariseltsilised kokku esmalt paremad käed ja siis omad käed (13), mispeale lüüakse kokku vasemad käed ja siis jälle omad käed (14). Lõpuks lüüakse veel kord kokku paremad käed, nagu pöördumiseks hoogu andes, ning, pöördakse siis, igaüks omaette, käed puusas, kahe käigusammuga kord vastupäeva; peatudes tehakse rõhuga kolm sammu paigal (vasem, parem, vasem) (15—16).

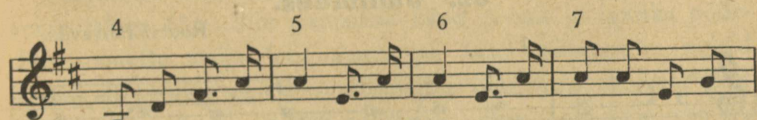
b—d korratakse, ainult selle vahega, et nüüd 13-dal ja 14-dal taktil ei lüüa käsi kokku, vaid ähvardatakse paariseltsilist kelmikalt kolm korda esmalt parema ja siis vasema nimetissõrmega (ära jääb ka plaks enne pöördumist), ja et 16-da takti kestel tehakse paariseltsilise vahetus nii, et neiud liiguvad edasi vastupäeva kuni järgmise poisini. Uue paariseltsilisega jätkatakse mängu endiselt.

31. Kas tuled ühes meiega?

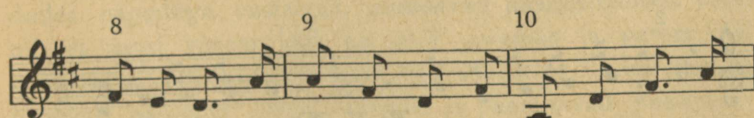
Rootsi rahvaviis.

Kas tu - led ü - hes mei - e - ga, me läh - me met - sa

män - gi - ma, kas tu - led, kas tu - led, kas tu - led ü - hes

mei - e - ga? Jah, tu - len ü - hes tei - e - ga, nüüd

11 12 13

läh - me met - sa män - gi - ma, jah tu - len, jah

14 15 16

tu - len, jah tu - len tei - e - ga!

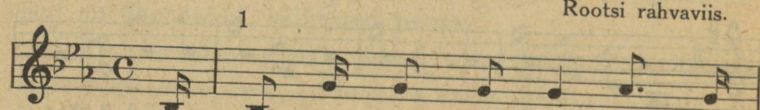
Mängijad seisavad paarikaupa vastamisi kahekordses ringis nii, et poistel on seljad, neidudel näod ringi keskkoha poole. Käed on kõigil puusas.

Tehakse neli jalavahetust paigal, asetades esmalt ette vasema jala (1—2). Siis ühendatakse käed süldvõttega ja tantsitakse nelja galopisammuga ringis edasi vastupäeva (3—4). Sellejärel pööratakse paremas käesangas möödapäeva niinimetatud kahetaktiliste jooksusammudega, millised tehakse järgmiselt: esimene samm rõhuga, järgmine ilma selleta ja lühem; alatakse vasema jalaga (5—8). Kõike eelmist korratatakse, ainult selle vahega, et nüüd 13—15 takti kestel pööratakse vasemas käesangas vastupäeva ja et 16-da takti kestel tehakse paariseltsilise vahetus nii, et neiu liigub ringis edasi vastupäeva ja asetub järgmise poisi vastu. Uue paariseltsilisega jätkatakse mängu endiselt.

32. Jahimees.

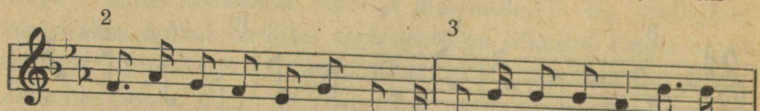
Rootsi rahvaviis.

1

1. Kord pu - hu - sin ma pil - li, siis

2 3

tu - li väi - ke tu - vi - ke, see o - li ke - na nei - u, mu

4 5

o - ma kul - la - ke. Tra - la - la - la - la - la - la - la - la - la,

6

tra - la - la - la - la - la - la - la - la - la, see

7 8

o - li ke - na nei - u, mu o - ma kul - la - ke.

2. Ma emale ei ütle,
et sinu juure tulen ma.
Eks ükskord noorelt teinud
just samutigi ta.

3. Ma ütlen talle nõnda,
et püssiga lä'en metsa ma,
ja mõnda valget tuvi
seal katsun tabada.

Osavõtjad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva. Võte: neiu kõverdab oma käed õlgade kõrgusele, ja poiss võtab neist kinni tagant.

Tehakse neli käigusammu ringis vastupäeva alates vasema jalaga (1). Siis pannakse käed puusa ja igaüks pöördub omaette nelja käigusammuga kord väljapoole (poisid järjekult vastu-, neiud möödapäeva) (2), mispeale kohe jälle ühendatakse käed endise võttega. Taas neli käigusammu vastupäeva (3) ja siis peatutakse järgmises asendis: pöördudes nägudega vastamisi, muudavad paariseltsilised võtte nii, et poisi vasem käsi on neiu paremas ja parem käsi neiu vasemas (ühendatud käed kõverdatakse õla kõrgusele), panevad paremad õlad vastamisi ja paenutavad pead üksteise poole, nagu kuulatades; nõnda seistakse takti lõpuni (4).

Sellejärel pannakse käed puusa ja, seistes endiselt vastamisi, poisil selg, neiu nägu ringi keskkoha poole, tehakse paigal järgmised hüpped: mõlemad paariseltsilised hüppavad esmalt vasemal jalal kaks korda paigal, heites ühtlasi parema sääre sirgena ettepoole, panevad siis parema jala maha vasema kõrvale ja hüppavad kaks korda paremal jalal, heites vasema sääre sirgena tahapoole; siis jälle kaks hüpet vasemal jalal ühes parema sääre heitmisega ettepoole jne. Iga takti kestel tehakse kaks seesugust hüpet, kokku siis neli (5—6). Sellejärel pöordakse käed kätes aeglaste käigusammudega kord möödapäeva (7—8), mispeale korratakse hüpped, hüpates nüüd paremal jalal ning heites ettepoole vasema sääre (5—6). Lõpuks käed kätes pöördumine vastupäeva (7—8) ja 8-da takti lõpul paariseltsilise vahetus nii, et neiu liigub ringis edasi vastupäeva ning asetub järgmise poisi kõrvale. Uue paariseltsilisega jätkatakse siis mängu endiselt.

33. Tule, väike sõber!

Rootsi rahvaviis.

1 2

1. Tu - le, väi - ke sõ - ber, tu - le, väi - ke sõ - ber,

3 4 5

hel - ju - me nüüd ü - le aa - sa! Lõ - bu - sas - ti me, ja

6 7 8

lõ - bu - sas - ti me siin teis - te tant - su tee - me kaa - sa.

2. Kena oled sina, ;:
sinu kuju kannan hinges.
Armastasin sind
ja armastasid mind,
nüüd lahku lähme valus sünges.

Mängijad seisavad paarikaupa kahekordses ringis, neiu poisi paremal poolel, kõigil näod vastupäeva; seesmised käed on ühendatud poolpüstvõttega, välimised puusas.

Peale II salmi algosa sooritetakse terve mäng niinimetatud kolmetaktiliste jooksusammudega, millised tehakse järgmiselt: üks tavaline, rõhuga jooksusamm esimesel taktiosal ja kaks lühemat kahel järgmisel.

I salm.

Ülalkirjeldatud võttega liigutakse ringis edasi kahe kolmetaktilise jooksusammuga (1—2), mispeale poiss, pöördudes ise järsult paigal kahe samasuguse sammuga, keerutab neiu kättpidi kord enese ümber vastupäeva; neiu teeb keerutuse kahe kolmetaktilise jooksusammuga (3—4). Kõike eelmist korratakse (1—4). Sellele järgneb pöördumine käed kättes mainitud sammudega] mööda- (5—8) ja vastupäeva (5—8), mispeale peatutakse nii, et neiu jääb ette, näoga vastupäeva, ja poiss tema taha; neiu paneb käed puusa ning poiss oma käed tagant neiu puusas olevatele kätele.

II salm.

Paariseltsilised asetavad hüppel vasema jala ette-väljapoole nii, et ainult varbad on maas; neiu vaatab sealjuures üle] vasema õla tahapoole ja poiss katsub vaadata niu otsa (1). Sellejärel tehakse ülalkirjeldatud liigutus paremale (2). Siis võtab poiss oma käed neiu kätelt ja paneb nad puusa, mispeale neiu pöördub käigusammudega kord möödapäeva, kuna poiss seisab paigal, nagu vastupäeva (3). Sellejärel pöördub poiss vastupäeva ja neiu seisab tegevusetu (4). Kõike eelmist korratakse (1—4). Lõpuks pöördumine käed kättes kolmetaktiliste jooksusammudega mööda- (5—8) ja vastupäeva (5—7). 8-da takti kordamisel tehakse paariseltsilise vahetus nii, et neiu läheb, vähe edasi ringis vastupäeva ja asetub järgmise poisi paremale poolele. Uue paariseltsilisega korratakse mängu otsast peale.

V. Mängud ühekordses ringis lahku- mineva tegevusega ja paariseltsilise valimisega.

34. Saame näha ja saame kuulda.

Uuem Eesti rahvaviis.
3

1 2 3

Saa-me nä-ha ja saa-me kuul-da, kuis pätt-jalg
(kä-be-jalg)

4 5 6

kos-ja lä'eb. Tu-le si-na, tu-le si-na,

7 8 9

sind ma ta-han ar-mas-ta-da, tu-le si-na,

10 11 12

tu-le si-na, mi-nu o-ma pead o-le-ma!

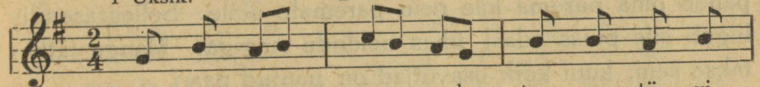
Osavõtjad moodustavad suure, liht ringi, võttes kinni üksteise kätest. Mõned poisid, tavaliselt 3—5, lähevad ringi sisse. Ring liigub käigusammudega möödapäeva, kuna seesolijad käivad üksteise järel vastupidises sihis (1—4 ;,;). Sellejärel valib iga seesolev poiss enesele ringiliste hulgast ühe neiu, kellega ta pöördub käed kättes jooksusammudega esmalt mööda- (5—9) ja siis vastupäeva (9—12). Sel ajal kui nemad pöörduvad, teevad ringilised ristsamme paigal, käed poolpüstvõttes (5—12). Mainitud sammud tehakse järgmiselt: vasem jalg asetatakse maha ja viiakse ühtlasi parem

säär sirgena risti üle vasema kallutades keha vastupidises sihis; siis asetatakse maha parem jalg ning viiakse vasem säär sirgena risti üle teise jne.; ühe takti kestel tehakse üks seesugune samm, kokku siis kaheksa. — Valitud neiid jäävad sisse, nende paariseltsilised asetuvad ringiliste hulka, ning mäng jätkub endiselt.

35. Paaride laul.

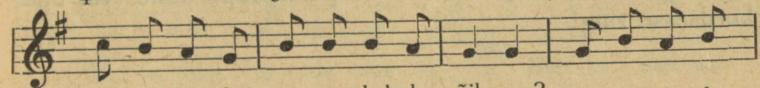
Eesti rahvaviis.

1 Üksik. 2 3 Kõik

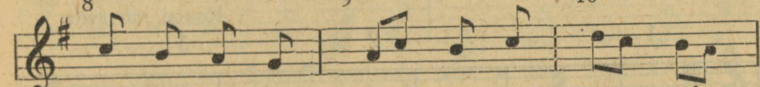
Kel - lest neist paar saab, too - me tü - vi

4 5 6 7 Üksik.

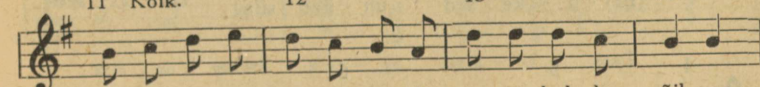
too-me la - du, too-me hel - la õil - me? - - -

8 9 10

- - - neist ka - hest paar saab,

11 Kõik. 12 13 14

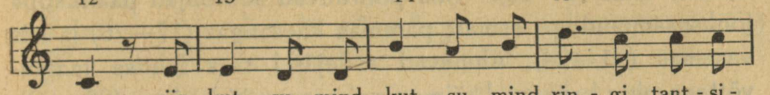

too-me tü - vi, too-me la - du, too-me hel - la õil - me.

Mängijad moodustavad kaks ringi, neiid välimise, poisid seesmise. Kummagis ringis peab olema ühepalju osavõtjaid. Neiid võtavad kinni üksteise kätest, poisid pöörduvad, käed vabad, nägudega vastupäeva. Üks mängijaist, kes teab kõikide osavõtjate nimed, hakkab eestlauljaks.

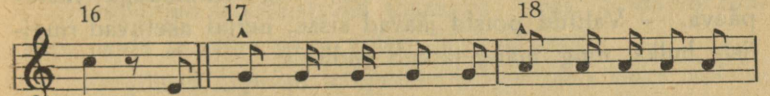
Ringid liiguvad käigusammudega, välising mööda, sisering vastupäeva (1—6; 2 esimest takti laulab eestlaulja,

12 13 14 15

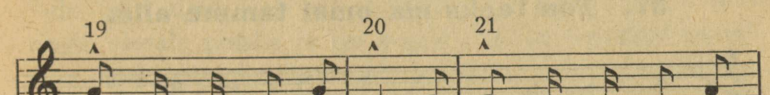
sa, siis kut - su mind, kut - su mind rin - gi tant - si -

16 17 18

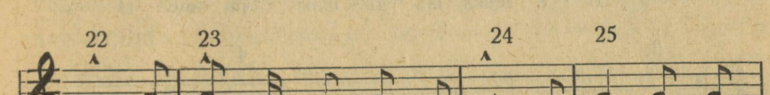
ma! Ja sum fa - de - ral - la, sum fa - de - ral - la,

19 20 21

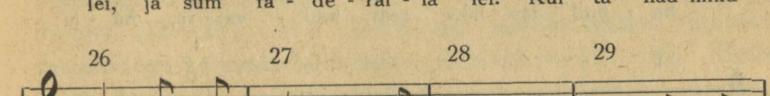
sum fa - de - ral - la lei, ja sum fa - de - ral - la

22 23 24 25

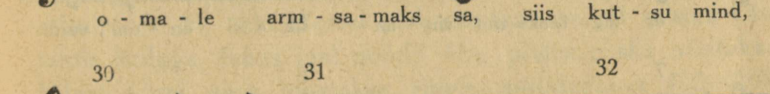
lei, ja sum fa - de - ral - la lei. Kui ta - had mind

26 27 28 29

o - ma - le arm - sa - maks sa, siis kut - su mind,

30 31 32

kut - su mind rin - gi tant - si - ma!

Osavõtjad moodustavad suure, liht ringi võttes kinni üksteise kätest. 3—6 neidu lähevad sisse.

Ring liigub käigusammudega marsitaktis möödapäeva, seesolijad üksteise järel vastupäeva (1—8). 9-da takti algul valib iga seesolev neiu enesele ringiliste hulgast ühe poisi, kes astub ringi sisse ning ühineb neiuiga lahtises tantsuvõttes (välimised käed mõlemil vabad), mispeale nad jätkavad marssimist ringi sees vastupäeva; ka ring liigub edasi

endises sihis (9—16). Siis pöörduvad seesolijad paarikaupa jooksummudega esmalt paremas käesangas (17—20) ja siis vasemas (21—24), ühinevad sellejärel taas lahtise tantsuvõttega ning hakkavad käima ringi sees möödapäeva (25—32). Ring liigub 11—32 takti kestel käigusammudega vastupäeva. — Valitud poisid jäävad sisse, neid asetuvad ringiliste hulka, ning mäng jätkub endiselt.

37. Toa teeks ma omal tamme alla.

1 2

To - a teeks ma o - mal tam - me al - la.

3 4

lin - nud lau - laks seal mul va - ra, hil - ja;

5 6

ei ma teeks tad sin - na ük - si en - dal', vaid

7 8

ja - gaks o - ma arm - sa sõb - ra - ga.

9 10 11 12

Ai, ai, ai, või nii! Ai, ai, ai, või nii!

13 14

Ei ma teeks tad sin - na ük - si en - dal', vaid

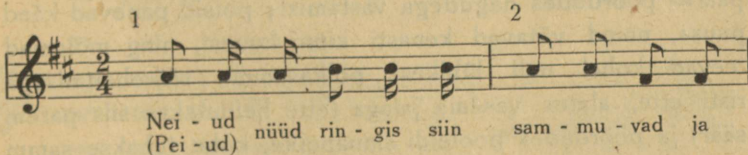

Osavõtjad moodustavad suure, liht ringi. Kolm või rohkem neidu ja sama palju poisse lähevad sisse.

Ringilised liiguvad käigusammudega käed kättes möödapäeva, seesolijad paarikaupa käesangas vastupäeva (1—6). 7-da takti algul teeb iga seesolev neiu nixsu mõnele välisringis olevale poisile ja iga seesolev poiss kummarduse mõnele välisringis olevale neiule, mispeale valitud isikud lähevad ringi sisse (8). Nüüd pöörduvad kõik seesolijad, seistes vastamisi oma valitud paariseltsilisega, käed puusas, nelja aeglastvõitu käigusammuga kord ringi möödapäeva (igaüks omaette) ja teevad siis kummarduse või nixsu oma paariseltsilisele, viies sealjuures käed kõrvale (9—10). Sellejärel samasugune pöördumine vastupäeva ja nixs või kummardus lõpuks (11—12). Siis pöörduvad paariseltsilised jooksusammudega paremas käesangas möödapäeva (13—16). Seda kõike korratakse, ainult et nüüd lõpuks pöördakse vasemas käesangas vastupäeva (9—16). Välisring toimib sel ajal järgmiselt: 9—12 takti kestel plaksutatakse paigal seistes käsi taktis lauluga, tehes igal noodil ühe plaksu; siis võetakse kätest kinni ning joostakse ringis möödapäeva (13—16). Viisi kordamisel on tegevus sama, ainult et nüüd joostakse ringis vastupäeva (9—16). — Valitud poisid ja neid jäävad sisse, teised seesolijad asuvad välisringi, ning mäng jätkub endiselt.

38. Neid nüüd ringis siin sammuvad.

Rootsi rahvaviis.

3 4 5
pei - u - sid
(nei - u - sid) ne - mad vaa - ta - vad, et lei - aks o - mal

6 7 8
sõb - ra, kes tant - siks nen - de - ga. Vaa - ta

9 10 11
see, see, see, vaa - ta, see, see, see, vaa - ta see, see, see, vaa - ta

12 13 14
see on tal', vaat' see on tal - le so - biv, jah

15 16 I. II.
so - biv paa - ri - mees!
(nei - u - ke!) Vaa - ta mees!
(ke!)

Suur ring, ringilised käed kätes. Mõned neiid lähevad sisse.

Ring liigub käigusammudega möödapäeva, seesolijad üksteise järel vastupäeva (1—4). 5-da ja 6-da takti kestel valib iga seesolija neiu enesele ringiliste hulgast ühe poisi, kellega ta käsikäes jätkab marssimist (7—8). Siis peatuvad paarid pöördudes nägudega vastamisi; poisid panevad käed puusa, neiid võtavad kenasti kinni kuuest, ning mõlemad teevad kohal neli lühikest polkasammu sääreheitmisega risti ette, alates vasema jalaga (ette heidetakse siis parem säär) ja pöördudes pooleldi sinnapoole, kuhu tehakse samm

(9—12). 13-da takti algul plaksutatakse kord käsi ja pööratakse käed kättes nelja polksammuga möödapäeva. (13—16). 9—16 takti korrales on tegevus sama kui eelpool kirjeldatud, ainult pöördumine sünnib vastupäeva. Ülal kirjeldatud tegevuse ajal toimib suur ring järgmiselt: 9—12 takti kestel plaksutatakse käsi laulu taktis ning 13—16 takti kestel liigutatakse käed kättes nelja polkasammuga möödapäeva; siis jälle käteplaksutused (9—12) ning sellejärel neli polkasammu vastupäeva (13—16). — Lõpuks lähevad seesolevad neiu ringiliste hulka, poisid jäävad sisse, ning mäng algab otsast peale.

39. Hei, neiukene, vaata siia!

Rootsi rahvaviis.

1 2

Hei, nei - u - ke - ne, vaa - ta sii - a! Kor - vi

3 4 5

võid si - na ko - ju vii - a! Kelm o - led sa, kuid

6 7

kel - mem veel ma, tark o - led sa, kuid

8 9 10

tar - gem veel ma. Ä - ra si - na vi - gur - da,

11 12 13

sest ei või ma hoo - li - da, ä - ra si - na

14 15 16

vi - gur - da, mi - nu o - maks jääd!

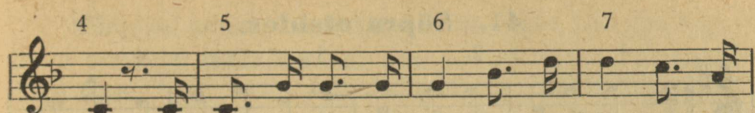
Suur liht ring. Mõned poisid lähevad sisse. Ringilised liiguvad käigusammudega käed kättes möödapäeva; seesolijad käivad üksteise järel vastupäeva, käed puusas (1—4). Iga seesolev poiss valib enesele ringiliste hulgast ühe neiu, peatudes tema ees. Valitud neiu astub ringi sisse, paneb käed puusa ning mõlemad teevad, alates vasema jalaga, neli aeglast jalavahetust hüppel, iga takti algul ühe (5—8). Siis ulatavad paariseltsilised, seistes endiselt vastamisi, üksteisele mõlemad käed ning teevad järgmise liigutuse, mis sarnaneb saagimisele: poiss kõverdab tahapoole oma parema käsivarre, sirutades ühtlasi ettepoole oma vasema, ja neiu teeb samal ajal vastupidised liigutused; siis kõverdab poiss tahapoole vasema käsivarre ning sirutab ettepoole parema, kanna neiu taas teeb vastupidised liigutused jne. See tehakse laulu taktis ja kaunis kiirelt (9—10), mispeale pöördakse jooksusammudega käed kättes kord möödapäeva (11—12). „Saagimist“ korratakse ja pöördakse siis vastupäeva (13—16). Samal ajal teevad ringilised paigal seistes järgmist: esmalt neli käteplaksutust, iga takti algul ühe (5—8), ja siis kerged jooksusammud kohal heites sääred sirgetena ettepoole (mitte kõrgele) (9—16). — Valitud neid jäävad sisse, nende paariseltsilised asuvad välisringi, ning mäng jätkub endiselt.

40. Vaat, siin ma käin.

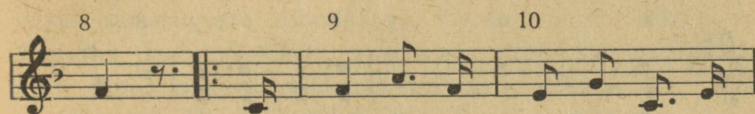
Rootsi rahvaviis.

1 2 3

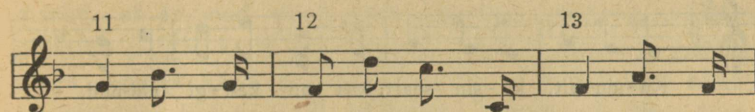
Vaat, siin ma käin ja sil - mit - sen ai - ne - ti

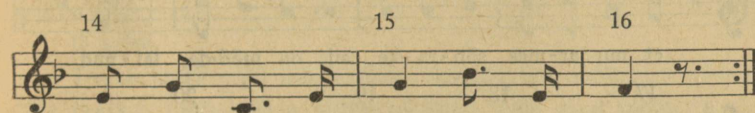
sind. Käe sul - le u - la - tan ma ja tants'-ma viin

sind. Las käi - a, las käi - a see, las

käi - a, las käi - a see, las käi - a, las

käi - a see, las käi - a see tants!

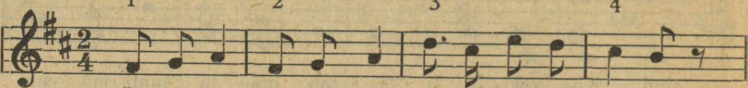
Osavõtjad moodustavad suure liht ringi. Mõned poisid lähevad sisse.

1—8 takti kestel liigub rong nobedatvõitu marsitaktis möödapäeva. Seeolijad poisid käivad esmalt vähe aega üksteise järel vastupäeva (1—4). Siis valivad nad ringiliste hulgast igaüks enesele ühe neiu, andes temale käe (5—8). Kui lõpposa lauldakse esimest korda, liigub ring aeglase galopisammudega möödapäeva, ning seesolevad paarid tantsivad valssi hariliku tantsuvõttega; mainitud osa korrates liigub ring samasuguste galopisammudega vastupäeva, kuna paarid endiselt tantsivad valssi (9—15 ;:).

Valitud neiu jäävad sisse, poisid asetuvad ringi, ning mäng algab otsast peale.

41. Sõpra otsides.

1 2 3 4

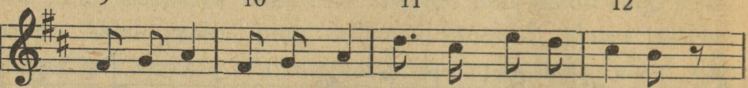
1. Ük-sin - da kōn-nin siin, ei saa mu-ret pei - ta,

5 6 7 8

sü - da-mes vaev ja piin, kui-das sõp - ra lei - da.

9 10 11 12

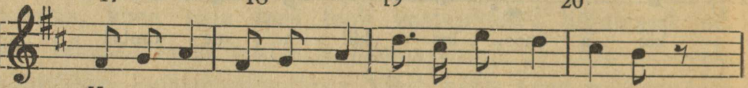
Kü - sin siit, kü - sin sealt, kas on kee - gi näi-nud,

13 14 15 16

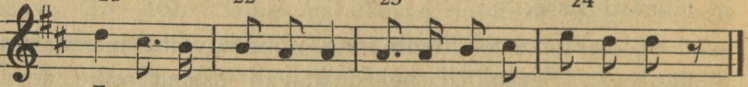
et mu ar - mas sõb - ra - ke siit on möö - da läi - nud.

17 18 19 20

Kee - ru - ta rin - gi sa, hoo - le - ga sind vaa - tan.

21 22 23 24

Ei, sind ei tun - ne ma, lä - hen veel kord ot - si - ma.

2. Üksinda kõnnin siin,
 ei saa muret peita;
 südames vaev ja piin,
 kuidas sõpra leida.
 Küsin siit, küsin säält,
 kas on keegi näinud,
 et mu armas sõbrake
 siit on mööda läinud.
 Keeruta ringi sa,
 hoolega sind vaatan.
 ∴ Ja, ja sind tunnen ma,
 läh'me seltsis tantsimal ∴:

Soome keelest.

kau - ni - mad teis - te hul - gas.
 tub - li - mad teis - te hul - gas).

2. Neiu (poisid) end ümber pööravad, ∴
 endale sõpra otsivad,
 sõpra noormeeste (neidude) hulgas.

3. Las' olla nüüd kes tahes see, ∴
 kellele mina annan käe,
 südame minult saab ta.

4. Nüüd võid sa tõesti rõõmusta, ∴
 sest oled leidnud selle sa,
 kes sulle kallim teistest!

Rootsi keelest.

Mängijad moodustavad üksteise kätest kinni võttes suure, liht ringi; kuus neidu lähevad sisse ning ühinevad seal omavahel siseringiks, näod selle keskkoha poole.

I salm.

Välisring liigub lühikeste ja kergete jooksusammudega möödapäeva, sisering samasuguste sammudega vastupäeva (1—8).

II salm.

Siseringis olevad neidud plaksutavad kord käsi, teevad täispöörde paremale ning, võttes kohe jälle kinni üksteise kätest, hakkavad liikuma samasuguste sammudega vastupäeva. Ka välisring muudab sihti, joostes nüüd möödapäeva (1—8).

III salm.

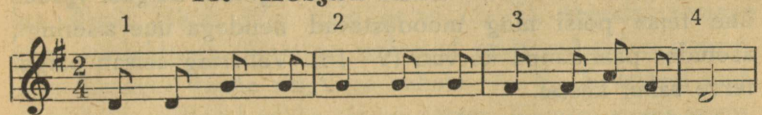
Mõlemad ringid peatuvad. Siseringis olevad neidud lasevad käed lahti ning valivad endile välisringist igaüks ühe poisi, ulatades temale parema käe sõnadel: „Kellele mina annan käe“ (1—8).

IV salm.

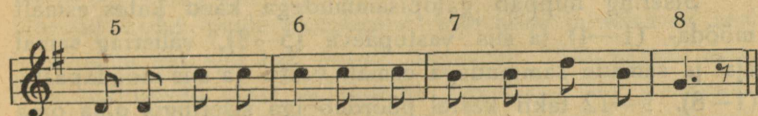
III-da salmi kestel moodustunud paarid pöörduvad käed kättes jooksusammudega mööda- (1—4) ja vastupäeva (5—8). Välisringis olivad seisavad sel ajal paigal ning plaksutavad iga takti algul kord käsi (1—8).

Viimase salmi lõpul asetuvad need kuus neidu, kes olid sees, välisringi, ning nende poolt valitud poisid moodustavad siseringi. Poisid öeldakse olevat tublid, uhked, vahvad jne. Muidu sooritatakse mäng endiselt.

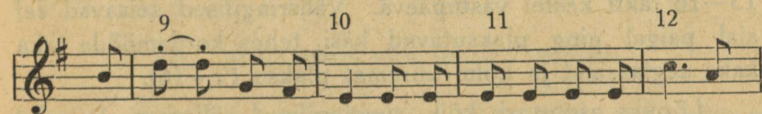
43. Kosjad tulid saarest.

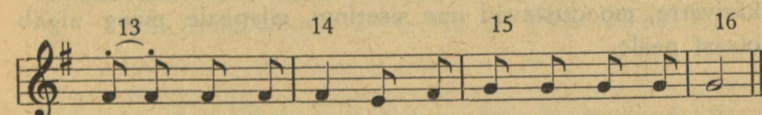
1. Kos - jad tu - lid saa - rest, sum fra - li - la - li - lei,

kos-jad tu - lid saa-rest, sum fra - li - la - li - lei!

Sealt põh - ja-poolt kaa-rest, sum fra - li - la - li - lei, sealt

põh - ja poolt kaa - rest, sum fra - li - la - li - lei!

2. Sulle korvi annan, sum fralilalilei! ;:
Ja sind omal' võtan, sum fralilalilei! ;:

3. Nüüd on lõbus olla, sum fralilalilei! ;:
Ja pulmad võivad tulla, sum fralilalilei! ;:

Üks suur liht ring ja selle sees teine väike, millise moodustavad 3—6 neidu. Kummagis ringis on ringilistel käed kätes ja näod pöördud ringi keskkoha poole. Igal siseringis oleval neil on käepärast taskurätik või värviline pael.

I salm.

Välisring liigub käigusammudega mööda-, sisering vastupäeva (1—8) ja siis ümberpöörduvalt (9—16). Lõpuks kõik peatuvad vallandades võtte.

II salm.

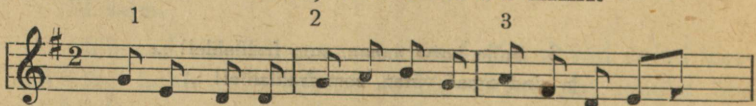
Iga siseringis olev neiu seob oma taskurätiku mõnele välisringis olevale poisile ümber käsivarre (1—8). Siis valivad needsamad neiud endile välisringiliste hulgast igaüks ühe teise poisi ning moodustavad nendega uue siseringi, asetudes paarikaupa kõrvuti (9—16). Välisring seisab paigal terve salmi kestel.

III salm.

Sisering hüppab galopisammudega käed kätes esmalt mööda- (1—4) ja siis vastupäeva (5—8), välisring samal ajal ja samade sammudega esmalt vastu- ja siis möödapäeva (1—8). 9—12 takti kestel pöördub iga siseringis olija oma paariseltsilisega käed kätes jooksusammudega möödapäeva ja 13—16 takti kestel vastupäeva. Välisringilised seisavad sel ajal paigal ning plaksutavad käsi, tehes kordamööda ikka kaks aeglasemat ja kolm kiiremat plaksu (9—16).

Lõpuks asetuvad kõik siseringilised välisringi, ja need välisringis olevad poisid, kellele seoti taskurätikud ümber käsivarre, moodustavad uue siseringi, mispeale mäng algab otsast peale.

44. Varas, varas on su nimi.

{ Va-ras, va-ras on su ni-mi, va-ras-ta-sid mu
A-ga sest ei o-le lu-gu: uu-e saan ma ja

4 5 6 7 8

kal-li - ma. Uu - e, tral-lal - la, uu - e, tral-lal - la,
pa - re - ma.

10 11 I 12 13 II 14

uu - e, tral - lal - la, ja pa - re - ma. pa - re - ma.

Osavõtjad seisavad paarikaupa kõrvuti ühekordses ringis, neuu poisi paremal poolel, kõigil käed kätes. 1—3 poissi („üksikud“) on ringi sees. Ring seisab algul paigal (1—4 :;). Iga üksik läheb ühe neuu juure (1—3), ühendab temaga käed süldvõttega (4), ning mõlemad tantsivad galopisammudega kusagile teiste ringiliste vahele (1—4). Sellejärel tantsivad kõik polkat hariliku tantsuvõttega liikudes ringis vastupäeva (5—12), väljaarvatud äraviidud neidude paarimehed, kes lähevad kohe peale üksijäämist ringi sisse ja seisavad seal tegevuseta sel ajal kui teised tantsivad. Siis peatub ring, kõik pöörduvad võtet vallandades nägudega ringi keskkoha poole, ning uued üksikud toimivad samuti kui nende eelkäijad.

45. Meil hetkeks antud elada.

1 1 3

Meil het-keks an-tud e - la - da, ja e - lu tun-dub nii

4 5 6

sün-ge - na. Hei, noo-red sõb-rad, tant-si-gem ku - ni

7 8 I 9 II

sel - leks jat - kub veel ae - ga!

Suur ring, ringiliste näod sissepoole. Üks osavõtja on sees. Kõigil on käed puusas.

Ringilised teevad neli aeglast jalavahetust hüppel, asetades esmalt ette vasema jala (1—4). Seesoliija asetub kohe algul mõne ringilise ette, näoga tema poole, ning teeb samuti neli jalavahetust hüppel (1—4). 5-da takti algul plaksutavad kõik kord käsi, mispeale seesoliija, pannes uuesti käed puusa, teeb hüppel täispöörde vasemale (nägu on nüüd sealpool, kus enne oli selg), see ringiline, kelle ees ta hüppas, paneb käed tema õlgadele ning mõlemad hakkavad liikuma pehmete jooksusammudega vastupäeva, alates vasema jalaga; samal ajal ringilised, võttes kinni üksteise kätest, hakkavad liikuma samasuguste sammudega möödapäeva. Liikumist jätkatakse seni, kuni laulu lõpposa (5—8) on lauldud läbi kaks korda, mispeale kõik peatuvad, ringilised — pannes käed puusa ja pöördudes nägudega ringi keskkoha poole, seesoliija ühes oma „järelkäijaga“ — asetudes mõne ringilise ette. Järgnev tegevus on sama, kui eelpool kirjeldatud. Tähenadata tuleb ainult, et nüüd mõlemad seesolijad teevad jalavahetuse hüppel, tagumisel kogu aeg käed eesmise õlgadel ja eesmisel puusas, ning et pärast täispööret tagumine saab eesmiseks ja hakkab ühes oma „järelkäijaga“, endise eesmisega, jooksma vastupäeva, asetudes lõpuks mõne ringilise ette.

Mängu jätkatakse seni, kuni enam ühtegi ringilist pole järel. Lõpupoole, kui ringiliste arv juba on kahaneud, ei võta nad joostes enam kätest kinni, vaid liiguvad vabalt üksteise järel.

Kui osavõtjaid on palju, määratakse kaks seesolijat, kes eri kohtadelt algavad kumbki oma rea moodustamist.

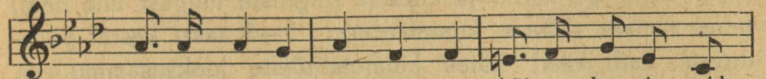
46. Juba vajub kuldne päike.

Rootsi rahvaviis.

1 2 3

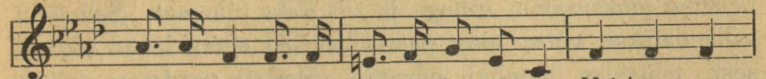
Ju - ba va - jub kuld - ne päi - ke, tu - le sii - a, mu

4 5 6

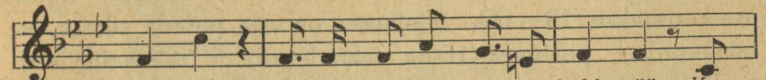
sõ-ber väi-ke! Hei hopp, mu kõi-ge kau-nim neid,

7 9 9

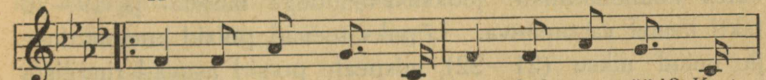
mei-e tant-si-me ku-ni kes-tab öö. Hei hopp, mu

10 11 12

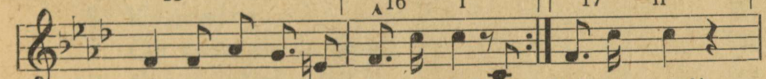
kal-lim, ku-ni sä-rab täh-te kuld-vöö. Kus

13 14

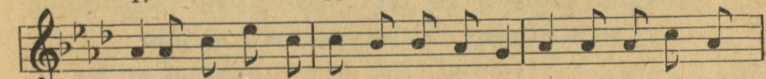
o-led sa nüüd? Kus o-led sa nüüd? Kust

15 16 I 17 II

lei-an ma sind? Siit lei-ad mind! Kus lei-ad mind!

17 18 19

Neiu-ke väi-ke, mi-nu arm-sam sa! Sü-da-me päi-ke

20 21 22

aeglasemalt.

si-nu o-ma ma! Võ-ta see, kes sul kal-lim!

Mängijad moodustavad ühekordse ringi, võttes kinni üksteise kätest. Mõned poisid lähevad sisse. Ring liigub kogu aeg käigusammadega mööda- (vastu-) päeva. 3-da takti

algul valib iga seesolija enesele ringiliste hulgast ühe neiu, tehes temale väikese kummarduse. 5—8 takti kestel pöörduvad nad käed kättes kolmetaktiliste jooksusammudega mööda- ja 9—12 takti kestel vastupäeva, alates vasema jalaga. Mainitud sammud tehakse järgmiselt: esmalt üks tavaline jooksusamm rõhuga ja siis kaks lühemat. Sellejärel vallandatakse võte, ning paariseltsilised eemalduvad üksteisest, tantsides kumbki omaette valssi ja vaadates otsivalt ringi (13—16). 16-da takti viimasel noodil nad peatuvad nägudega vastamisi, heites mõlemad käed eest-üles. Seda osa korratakse (13—16). Siinjuures on vaja pidada silmas, et esmakordsel peatusel (16-da takti lõpul) on paariseltsilised veel üksteisest eemal, kuid teistkordsel seisavad nad juba lähestiku. Järgneb 17—18 takti kestel pöördumine käed kättes kolmetaktiliste jooksusammudega mööda- ja 19—20 takti kestel vastupäeva. Lõpuks teevad poisid kummarduse ja neid nixsu (21—22), mispeale poisid asuvad ringiliste hulka, kuna neid jäävad sisse. Mäng jätkub endiselt.

Sisu.

	Lhk.
Eessõna	3
Mida tarvis silmas pidada mängides	5
Üldseletused	7
I. Marsilaulud.	
1. Mängimal!	11
2. Me palume päikese paistet	12
3. Rändlaul	13
II. Mängud rühmades paariseltsilist vahetamata.	
4. Isamaa hiilgava pinnala	14
5. Edasi!	16
6. Üles, üles, hellad vennad!	19
7. Nukumäng	22
8. Kosjamäng	23
9. Oh seda elu ja õnnel!	26
10. Kas sa näed mind?	29
11. Marssides	30
III. Mängud ühekordses ringis ühtlase tegevusega ja paariseltsilise vahetusega.	
12. Heljumäng	32
13. Naabri Mari	33
14. Ei meremees võta noorelt naist	35
15. Vaikne kena tammekene	36
16. Ellerhein	38
17. Vares vaga linnukene	40
18. Mälestus	41
19. Oi, sõber sa!	43
20. Ja roosid me punume pärjaks	45
21. Olevi viiul	46

	Lhk.
22. Tule, neiu!	48
23. Üksinda siin käin ja kõnnin	50
24. Võõral maal	51
IV. Mängud kahekordses ringis ühtlase tegevusega ja paariseltsilise vahetusega.	
25. Ma nii kui ööbik	55
26. Kui Kungla rahvas kuldsel a'al	56
27. Süda tuksub tuks, tuks, tuks	58
28. Kuku sa, kägu	60
29. Kord istusin aias	61
30. Tantsulaul	63
31. Kas tuled ühes meiega?	65
32. Jahimees	66
33. Tule, väike sõber!	68
V. Mängud ühekordses ringis lahkumineva tegevusega ja paariseltsilise valimisega.	
34. Saame näha ja saame kuulda	70
35. Paaride laul	71
36. Neiukesed nägusad ringi sees on	72
37. Toa teeks ma omal tamme alla	74
38. Neiud nüüd ringis siin sammuvad	75
39. Hei, neiukene, vaata siia!	77
40. Vaat, siin ma käin	78
41. Sõpra otsides	80
42. Kuus kena neidu ringi sees	81
43. Kosjad tulid saarest	83
44. Varas, varas on su nimi	84
45. Meil hetkeks antud elada	85
46. Juba vajub kuldne päike	86

Varem ilmunud samalt autorilt:

MÄNGUD I.

Mängu ajalugu, spetsiaalne teooria, metoodika, koht ja vahendid.

=

Eesti rahvatantsud.

24 tantsu üksikasjalised kirjeldused ühes klaverile seatud viisidega, piltidega ning joonistega.

=

Valik Põhjamaade rahvatantse.

Sisaldab 14 soome, 9 rootsi ja 18 taani rahvatantsu ühes klaverile seatud viisidega, piltidega ning joonistega.

Ilmumas samalt autorilt:

MÄNGUD VI.

Seltskondlikud mängud.

Tutvunemismängud. Arvamismängud. Otsimismängud. Sõnamängud. Kirjutusmängud. Pantmängud ja pantide lunastamine. Pimesikk mängud.

Liikumismängud toas. Liikumismängud väljas.

Mitmesugused
muud mängud
ja naljad.

MÄNGUD V.

Laulumängud lastele.

VÕIMLEMISE
KÄSIRAAMAT I.

22

A-4068

V A